

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A kulcs.

Budapest, június 5.

(v.) Nem titok többé a Koerber ur minapi harcias beszédének a célzata. Megkerült a kulcs, mely e rejtelnyű zárat felnyitja. Berlinben került meg, ami ha felgondoljuk, hogy a beszéd Bécsben mondódott s Budapestnek szót, bizony elég furcsa dolog. No mindegy; a legfontosabb mégis csak az, hogy immár megtudja ország-világ, mi lelta a minap az osztrák kormányelnököt, hogy oly éktelen haragra lobbant, holt hírért költötte a még meg sem született kiegyezésnek, sőt Magyarországot meg is fenyegette kormányostul, mindeztől, ami nagy megdöbbenést keltett sok helyütt, csak épp minálunk nem, mert mi egykönnyen meg nem ijedünk, kivált Koerber urtól nem. A magyar közvélemény valóban csak csodálkozott azon a furcsa pattogáson, de egyébként ki nem jött a flegmájából, hanem várt szépen, amíg a szeg a maga jószántából buvik ki a zsákból. Hát most ki is bujt egy berlini lap hasábjain. Ott meg van írva körülményesen, mért ráncigálta Koerber ur mind a két kezével a vészharangot.

Népszerű akart lenni az istenadta — a cseheknek is. A csehek ugyanis a fejükbe vették, hogy Koerber urat nem fogják szeretni. Tehet, amit akar, koshathat utánuk, durcáskodhat velük, járhat a kedvükbe, adhat nekik ezerféle *acquiescencia*: titába minden, ők el-tökélték, hogy nem fogják szeretni. Nem is szerették eddig egy másodpercig sem. Hol nagyobb ütöttek rajta, hol kisebbet, hol főbe kölintották, hol a hátát püffölték: ennyi volt az egész különbség. Hát erre az állapotról unt rá a kegyelmes ur. S felébredt benne a vágy, megköszölni, milyen az, ha az embert Ausztriában mindenki szereti, még a csehek is. Felkelt hát Koerber ur az urak-

házában s ránk vicsorogva a fogát, dühösen csapkodta ököibe szorított kezével a levegőt. Hogy aszongya, ő nem tűr semmiféle homályt az új kiegyezésben, aztán meg siessen Széll Kálmán s adja be valahára a derekát és végül hozzátette, hogy fityűl ő az olyan kiegyezésre, amely Magyarországnak megengedi a saját ipara szabad fejlesztését. Ezeknek elmondása után Koerber ur megállott és szétnézett, mint valami hőstenor, aki nagyszerűen vágta ki a magas C-t s most várja a tömeg hódoló tapsait. Hát a tapsok meg is jöttek. Megjöttek mindennün. Még a csehektől is. És Koerber ur boldogan élvezte ezt a nevezetes pillanatot, amelynek jelentőségét az ő Berlinbe irógató félhivatalosa abban összegezte, hogy „hosszu, nagyon hosszú idő óta ismét látható volt egy teljesen egységes osztrák parlament.” Koerber ur gyönyörködését mi a Lajtha innesső partjáról dehogyan akarnók megzavarni. De legyen szabad konstatálnunk, hogy ezt az olcsó mulatságot a kegyelmes ur tudraáron szerezte meg. A patvarba is, a dualizmus széthullását a falra festeni, a kiegyezési tárgyalások legitimebb pontjait a piacra dobni, a gazdasági közösség fenntartását lehetetlen feltételekhez kötni s a legszelebb nyilvánosság színe előtt ráuszítani egész Ausztriát a kiegyezési alku egyetlen részletére: mindez nem csekély dolog. Egy miniszterelnök tapsétvágya mégis bizonyos államférfiúi korlátok közt kereshet csak kielégülést. Ezeket a korlátokat halomra döntötte a Koerber ur beszéde. Bezzeg ha mi magyarok is olyan komolyan vettük volna ezt a pattogást, mint a jó csehek, akik valahára ellágyultak Koerber ur iránt, láncosadtát, nem kis baj lett volna belőle. Mert erre nekünk is lehetett, sőt kellett volna kipakolnunk a tárgyalási titkok egynémelyikével; nekünk is fityyelt kellett volna hányunk a gazdasági

közösség eszméjének; minékünk is le kellett volna szólnunk a sárga földig a dualizmust az ámuló külöld fűlehallatára. S az ilyen beszéd nálunk is kiváltott volna egy elég tekintélyes tapsvihart. De a monárkia közjogi szerkezete, a nagyhatalmi állás és a kiegyezés kilátásai erősen megsínyllették volna eme viaskodást. Hát nem is mentünk bele ebbe a bolond komédiába. Ami szerföltött dicséri a Széll Kálmán államférfiúi fölényét. Olcsó sikerekért ő nem viszi a vágóhídra az ország és a monárkia legfontosabb érdekeit. Az a válasz, amelyet a magyar kormány nem adott meg a Koerber ur pattogására, a legcsattanósabb felelet.

A berlini újság kikotyogja azt is, amit mi amugy is sejtettünk, hogy tudniillik a magyar iparfejlesztés kérdése volt az, ami Koerber a sodrából kihozta. Kijelenti a Koerber ur bérelt pennája, hogy gazdájának semmi kifogása nincs az olyan iparfejlesztés ellen, mely a gazdasági közösség szellemének határai közt mozog. S hozzát teszi, hogy az ő egészen biztos tudomása szerint Koerber mindössze annyit kíván, hogy ami kedvezményt mi a saját iparunknak megadunk, azt szó nélkül igénybe vehesse a maga számára az osztrák ipar is. No lám, milyen kegyes Koerber ur. Csakugyan szép dolog tőle, hogy ennyivel beéri. Hiszen utóvégre követelhetné azt is, hogy a magyar törvény halálbüntetéssel súfjon mindenkit, aki egy új magyar iparteletet mer teremteni. Igazán nem tudunk hová lenni a haláltól, hogy idáig nem ment el az osztrák kormányelnök. Az ő kívánsága szerint nekünk nem kell egyébről lemondani, csak az *egyoldalú* iparfejlesztésről, mert hogy ez nem mozog a gazdasági közösség szellemének határai közt. Magyarra áfordítva ez annyit jelent, hogy nekünk itt Magyarországon az osztrák ipart kell fejleszteni. Ha a ma-

TÁRCA.

ÚJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Írta: JÓKAI MÓR.

Ez már nagyon erős szó volt. Tihamér hevesen talpra ugrott.

— Ezt csak nem teszed fel én rólam?

— Ha hinném, most nem ülnék egymással szemközt. Én elmondom őszintén, hogy mit hiszek rólad. Te megcsömörlöttél a nagyvilági túlfinomított gyönyöröktől, meggyűlölted az előkelő társaságot, egész hozzátartozó kíséretével, ahogy sokan mások előttem, s most átcsap a kedélyed a vallási rajongásba. Én szeretem, hogy ilyen nagy dologra vállalkozol, amiben sem egészségedet, sem vagyonodat, sem becsületedet nem kockáztatod. A nehézségeket majd meg fogod találni: az a te dologod lesz.

— És azért én mégis fogadást teszek rá, hogy egy év alatt az egész vidéket, apraját, nagyját meghódítom a buddhaizmusnak.

— A buddhaisták nem fogadnak.

No de most jött valami, végső ellenmondás.

A pucos után hozták a korhelylevest. A hogy mindnyájan tudjuk, annak az alkatrésze savanyukáposzta, füstölt kolbászkákkal.

— No hát, kedves apostolom, még egyre figyelmeztetek. A Buddha-vallás egyik alapföltétele, hogy semmi élő állat nem szabad megölni, még az emberi testen élődd férget sem. Annál kevésbé emberi táplálékul szánt barmot. Én tehát elhiszem neked, hogy találsz magyarokat, akik megtagadják a Hízkegyet, a Szentháromságot, de hogy olyan magyarokat találj, akik megtagadják a sonkát, szalonnát, kolbászt: nem hiszem, hogy *második* találj.

— Á! Á! — hangoztatá Rubiánka s teleszedte a tányérját kolbásszal. Első se lesz!

A dogmatikus vitának véget votott a vasuti ór, aki jött jelenteni, hogy a mozdony fűtve van, és az indulásra az osztrák államvasut főállomáshoz. Sietni kell. Híz tulajdonképpen az a feladata a mai összejövetelek, hogy Tihamér becsületbeli adósságai rendeztessenek; a határidő a holnapi nappal lejár.

Negrotin magához vette a takarékpénztári könyvet, amire majd Windstill bankár a százezer forintot leszámította. Ez volt a bizonyos már egyszer elégetett százezer forint. Na most másodszor fog elégni. Ez is ritka szerencse!

Rögtön kocsiak ültek s lehajtottak a vasúthoz; reggelre voltak Bécsben. Felkeresték a bankárt, aki a mindentéle iratok átvizsgálása után magára vállalta a becsületbeli adósságok kiegyenlítését.

Még ezenkívül valami más becsületbeli ügye is volt függőben Tihamérnak. Minapi elkérésében a nagy veszteségei fölött egy pár gentle-

mannak valami sértő titulusokat talált a fejükhöz vágni, amikért azok most szatizfakciót kértek. Egy kicsit pisztoly végre kellett volna állni. Jó szerencse, hogy Buddha szigorúan tiltja a vérontást és így a párbajozást is; erre figyelmeztetve, könnyen rávehette Negrotin Tihamér, hogy vonja vissza a sértő kifejezéseket és kövesse meg a sértett bajtársakat.

Látjuk, hogy Buddha milyen tökéletesen megoldotta a párbajozást, a hadviselés megszűntetésének kérdését, amin az európai bölcsek és államférfiak oly — sehogyszem — tudnak meg-egyezni.

Negrotin aztán a legsürgősebb becsületbeli ügyek tisztázása után még a versenyparipák eladásáról is gondoskodott, a mikért befolyt tizezer forint. Az is eszébe jutott, hogy miután már ozentul Tihamérnak, a Buddha-apostolnak, hite és vallása tiltja a vadak lepuskázását, tehát a vadaskert ráérvén egészen fölösleges fényűzést képez, egy bécsi vadkereskedővel szerződést kötött a lipovai vadállomány átvételére.

De hát annak nem tiltja a vadak leölését Buddha?

Annak nem, mert az görög-katholikus.

Aztán értsük meg jól a dolgot. Buddha csak az élő teremtetések legyilkolását tiltja el, de nem azoknak a megövezését. Tehát vétenek Buddha ellen a vadászok, mészárosok, hentesek, halászok, szakácsok, akik az élő állatokat megölik, de nem a vendégek, akik a gyilkosok által

gyar adófizető zsebéből prémiumokkal mozdítanak elő a sziléziai gyolcsnak, a cseh üvegnek és porcelánnak, a morva posztónak magyarországi fogyasztását, akkor nyilván eléget tennék a gazdasági közösség elvének. De hová jutnánk ezen az uton? Ha mi nem részesíthetjük előnyben a magunk iparát, akkor csakhamar kudarcot vallanak a nagy áldozatok árán eddig tett iparfejlesztési kísérleteink. És akkor Magyarországon beáll az ipartermelés stagnációja, az osztrák ipar pedig ur marad mindörökké a magyar földön. Időközben pedig Ausztria épp oly lázasan fejlesztí tovább a saját mezőgazdaságát, amint ezt eddig cselekedte. Mert a gazdasági közösség szellemének az felel meg, ha mi itt lerombolunk minden gyári kéményt, ellenben Ausztria folyton fokozza nyeresztermelését. Hatása gazdasági élet illetően beosztásának csak az lehetne, hogy Ausztriából rohamosan kiszorul a magyar nyeresztermény, nálunk pedig örökké ur marad az osztrák gyártmány. Így fogja fel Koerber ur a gazdasági közösséget. Ezért köti az ebet a karóhoz; s így érti azt a fura mondatát, hogy inkább váljunk szét, sem hogy olyan gazdasági közösség jöjjön létre, amely lényegében már nem is az.

Berlinen keresztül megtudtuk, ime, mi motoszka a Koerberék begyében. Mi úgy látjuk, hogy az osztrák kormány erősen elkanyarodik a kiegyezéshez vezető uttól. Hogy az önálló vámtérületre pályázza, azt nem hisszük. Fel kell hát tennünk, hogy a cseh tapok bezsebelése után Koerber ur majd csak visszakanyarodik megint a helyes utra. Egyelőre csak azt az egyet kérdezzük tőle, hogy mi jogon panaszodik az alkudozások lassu menete miatt az, aki ilyen kacskarinókban halad előre?

BELFÖLD.

A bosnyák küldöttség a királynál. Bésből jelentik: A király ma kiballgatáson fogadta a bosnyák mohamedán küldöttséget, amely emlékiratot adott át, elsorolva benne összes panaszait. A király nagyon kegyesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy meg fogja vizsgálni panaszait.

A Béga-osztona szabályozása. A képviselőház vizügyi bizottsága ma délelőtt tíz órakor ülést tartott, melyben a kormányt *Daranyi Ignó* földművelésügyi miniszter képviselte, s *Rapacs Radó* és *Kvassay Jenő* miniszteri tanácsosok és *Faragó* műszaki tanácsos

voltak jelen a szakszerű felvilágosítások megadása végett. A bizottság a Béga-osztona szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta, melyet *Noudk József* ajánlott elfogadásra. *Sturmán György* kérdéseire *Daranyi Ignó* földművelésügyi miniszter teljesen kielégítő felvilágosításokat nyújtott, mire a bizottság a javaslatot változtatás nélkül egyhangul elfogadta.

A békegyesület ülése. A Magyar Szent Korona Országainak Békegyesülete szombaton délután 5¼ órakor dr. *Emmer Kornél* elnök lakásán (Margit-rakpart 8.) választmányi ülést tart. A folyó ügyek s indítványok elintézésén kívül jelentést tesznek a monakói nemzetközi békekongresszusról.

A delegációk.

Budapest, június 5.

Ma mindkét delegációnak volt plenáris ülése. A magyar bizottság már csak formális ülést tartott, de az osztrákok csak most fogtak hozzá a hadügyi rendes költségvetés tárgyalásához.

Magyar delegáció.

A magyar delegáció gróf *Andrássy Gyula* elnöke alatt ma nyilvános ülést tartott, amelyen harmadik olvasásban megszavazták a hadügyi, tengerészeti és zárózáradási albizottságok jelentéseit. Egyszermind felhatalmazták gróf *Andrássy Gyula* elnököt arra, hogy az osztrák küldöttségtől átérkező üzeneteket a hetes albizottsággal közölje, továbbá arra is, hogy a jövő töl napját megállapítsa. A napirend a hetes albizottság jelentése lesz.

Osztrák delegáció.

Az osztrák delegáció tagjai ma ismét Budapestre érkeztek és folytatják a birodalmi tanács ülései miatt félbezakított munkájukat. Az ülés lefolyása a következő volt:

Baernreither elnök megnyitván az ülést, bemutatja a magyar delegáció nunciumait, melyeket a költségvetési bizottsághoz utasítanak.

A napirend előtt több interpellációt intéznek a közös kormány tagjaihoz.

A napirendre átvérve, megszavazta a delegáció a bosznia-hercegovinai megszállási hiteit és elfogadta *Sylvesternek* azt az indítványát, hogy a közös pénzügyminiszter elutasítsa a költségvetés részletes megokolására, továbbá a zárózáradások betérjesztésére. Ezután *Kállay* közös pénzügyminiszter választott *Sylvesternek* a bosnyák mohamedánok panaszait ügyében hozzáintézet interpellációjára.

A válasz tudomásulvétele után áttért a delegáció a hadügyi rendes költségvetés tárgyalására.

Bár *Walterskrohen* előadó után bár *Krieghammer* közös hadügyminiszter szólalt fel és helyreigazította az új ágyúk és tarackok anyagára nézve a hadügyi albizottságban tett nyilatkozatairól megjelent téves közléseket.

Lukach a földművelő-osztály érdekében követeli a hadsereg terményszükségleteinek közvetlenül a termelőlőtől való beszerzését. Azután megjegyzi, hogy a delegációban a nép kívánságai nem teljesülhetnek, kár az időért és a pénzért, amibe ez az intézmény kerül, mert

ami itt történik, az mind ki van csinálva, pusztá komédia az, amit itt előadnak.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ilyen kifejezéseket ne használjon.

Lukach azután szól az elvieszelhetlen katonai terhekről és kijelenti, hogy olyan képviselő, aki mögött a nép áll, s aki érzi felelősségét, ezeket a követeléseket nem szavazhatja meg.

Abrahamovics elismerését nyilváníti a hadügyminiszternek a katonai büntetőeljárás reformjáról tett nyilatkozatairól. Megelégedéssel konstátálja, hogy a gazdának jutó szállítások száma emelkedik. Tudatában van annak, hogy a katonai követelések a népre súlyos terhet rónak, de a monarchia biztossága okáért, bár nehéz szívvel, megsavazza a költségeket.

Kaftan a csehek nevében kijelenti, hogy a költségvetés ellen fognak szavazni.

Bár **Wassilko** nemcsak a maga, hanem egész Bukovina nevében köszönetet mond az előadónak, hogy a hadsereget az utóbbi időben ellene intézett támadások ellen megvédte.

A tárgyalást ezután holnap reggel 9 órára halasztották.

KÜLFÖLD.

Kállay dícsérete. A *Berliner Tageblatt* legújabb számában *Kállay Béni* közös pénzügyminiszternek a magyar delegációban mondott beszédéről azt írja: A miniszter beszédében feltárta a kulturális fejlődés képét a két tartományban, amelyekben 24 évvel ezelőtt a legvisszatanalább zülles állapota uralkodott. Ausztria-Magyarország politikai zavarainak khaoszában jól esik látnunk, hogy vannak ott még államférfiak, akiket nem lehet utójokról letéríteni. Itt *Berlinben is előasztották a sajtót mindenféle igazolt röpíratokkal*, amelyek *Bosznia kormányzata ellen* a már megszokott támadásokat hangoztatták, de mi az ilyen iratokat, ismerve obskurus eredetüket, sohasem vettük figyelembe.

Üj-törökök kiutasítása Oroszországból. Baráti szolgálattal kedveskedett Oroszország a portának: az orosz rendőrség *Sahebeddin* herceget, *Mahmud Dama* basának, a szultán megszokott sógorának fiát *Tiflisben letartoztatta* és *Pétvárra* hozta. Ott tudtára adták neki, hogy Oroszországból kiutasították és még aznap elszállították az osztrák határra. A herceg ellen a porta egyenes kérésére jártak el. Az orosz kormánnyal ugyanis tudatta a *pétvári török nagykövet*, hogy a herceg *Tiflisben* a török forradalmi párt vezéreivel a felől tanácskozik, hogy Albániában forradalmat szervezzenek.

Francia képviselők pofokodása. A francia képviselőház kilencedik osztályában, amely a sajnanevegyei választások megvizsgálásával van megbízva, ma nagy botrány játszódott le. A többes szónokai szóvártették az ellenzéki jelöltek választási felhívásait, amelyek a republikánus jelölteket gyalázták. Néhány ellenzéki képviselő erre kemény sértésekkel válaszolt és a köztársas-

készített lakomát bekebelezik, azok ártatlanok és igazhitek.

Arról is van gondoskodva, hogy a férgek el ne szaporodjanak.

Csak a férfiaknak szól a tilalom, a nőnemek tehetik. Hisz nekik nincs igérve a Nirvána.

Ez nagyon jól megérthető.

A Teremtő igen célszerűleg cselekedte, hogy a világ teremtetésekor a férfi mellé nőt is alkotott, mert szükség volt rá, hogy ez a föld benépesüljön emberekkel, akik szántanak, vetnek, házakat építenek; de a Nirvánában nem kell se szántani, se építeni, se szőni, se főzni, hát minek oda asszony?

Ezt így magyarázta meg *Tihamér* az ő hiveinek.

Azért a világon nincs is egyéb kötelessége a férfinak az asszonyember iránt, mint hogy szép ruhákban járassa, cukros falatokkal hizlalja, amíg fiatal, szeretgesse, ha megvénl, ne bántsa, mikor a férfi meghal, akkor a nőt magával vigye — a máglyatűzbe; a férfi lelke megy a Nirvánába, a nő lelke elveggyű a fűst között.

Azért a Buddha-ünnepélyekre nem is bocszáttnak be mások, mint férfiak.

Ezt így adta elő *Tihamér* mindazoknak, akik hallgattak rá.

Negrotin azt az egyet találta ebben megnyugtatónak, hogy ha csupa férfiakból fog állni a *Tihamér* gyülekezete, akkor ott legalább nem lehet rendezni orgiákat.

(Folytatása következik.)

Flóri élete és halála.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Írta: *Nógrádi László*.

I.

Flóri szemet vetett a dolányi banda érdemes főbögősének leányára, a szende Fánira. Fáni szép volt: fekete a haja, fekete a szeme, fekete az arcából, de az ajka pirosabb a vérnél, a foga meg fehérebb a fehére. Szóval olyan szép vala a főbögős lánya, a milyen csak egy szép cigánylány lehet.

Flóri csak kontrás volt a bandánál, nem is főkontrás, csak olyan harnadrangú, a kire szükség csak akkor van, ha az első meg a második kontrás kezét egyszerre huzza a göres. Ez pedig len ritkán történik meg, így hát Flórirra nagyon keveset volt szükség. Akár válykot is verhetett volna örökké, ám de Flóriban valódi művészi lélek lakott. Csak akkor vert válykot, mikor a primástól kezdve le egészen a cimbalom-cipelőig az egész banda válykot vert. Máskor Flóri művészi hajlamának engedve élénk részt vett a banda életében hegedűjével, melyre két hur a jezzzóné teusasszonyon befűttes üvegeiről került vékony zsinag alakjában, a harmadik hur felemásban volt csak zsinag, a negyedik azonban már valóságos hur volt.

Ez a hur képezte a Flóri hegedűjének büszkeségét, ritkán is koptatta Flóri, inkább csak a madzagot nyűstölte, nyaggatta. Flóri gyöngéd művészi lelkét így is belelehelt a hegedűjébe és szó se esék arról, hogy a madzaghur nem eléggé tolmácsolta Flórit, a művészt.

Flóri árva legény volt. Atyját az endrei vendégségen ütötte le lábáról az ital, az utszéli árokba dűlt és tél lévén az idő, megfagyott. Anyja éjjeli mosás és meghülés nélkül halt meg valami halálos betegségben. Így maradt magára Flóri. A

néhai cimbalmos özvegye mosott rá és tekintgette a természetes Flórirra egy cimbalmos özvegyétől kitelhető epedéssel. Sőt egyszer nyiltan ki is fejezte óhaját, mondván:

— Flóri, elvehetnél te engemet feleségnek.

— Nem kellesz, — felelte Flóri olyan hidegen, hogy a cimbalmos özvegye azon melegében Flórhoz csapta haragjában a pipáját.

A pipa eltört s Flóri még se vette el az özvegyet. Persze hogy nem, boldog is lett volna, mikor a cigányszögnek annyi nyiló, fakadó rózsája volt. Reggeli napütődéskor a jó meleg nyárban ott fűrésztötte, nyitogatta kelyhét valamennyi a cigánypaloták fala mellett. Csak úgy duzzadozott, hamvasodott a sok cigányvirág, hogy szinte veszedelem lett volna másnak, de hát Flóriban helyén volt az esze: a vályogverésnek és hegedűjének élt. Mással nem törődött.

Egyszer azonban, hogy, hogy nem, — azaz úgy történt, hogy válykot vertek. Fáni, a főbögős lánya, taposta a sarat. Fel voltakasziva jóformán majd deréki a szoknyája. De hát nem ez a körülmény, hanem az, hogy igen ügyesen taposta, dagasztotta formás lábával térdig gázolja a sarkovászt. Igen, ez Flóriban meghatotta a szívét s így gondolkodott:

— Ha Fáni a feleségem volna most, akkor nekem taposná a sarat, így meg az apjának. Minek hagyjam én őt az apjának? Elveszem, Fáni a feleségem lesz. — Titokban megesküdött a *Devlára*, hogy Fánit senkinek se engedni.

Egy langos éjszaka odalopakodott Flóri a főbögős palotája egyetlen ablaka alá s epedő, szerelmes lelkét dalba öntve huzta igazi hurján hegedűjének ezt a nótát:

Piros virág a dombon,
Nyisd ki ajtód, galambom!
Adj párnát, hogy aludjak
S karjaid közt olvadjak.

ság elnökét is megtámadta. A vita nagyon zajos volt és végül *tettelegességgé is jutott*. Az osztrák republikánus tagjai elhatározták, hogy az ügyet a ház elé viszik. A tettelegességeknek még folytatásuk is volt, amennyiben a botránnyól kifolyólag *Milloye* képviselő kihívta *Bachimont* képviselőt. *Bachimont* azonban a megbízottaknak *sértő választ* adott, mire az egyik megbízott, *Dedion*, arcul ütötte.

A francia kormányválság. A *Waldeck-Rousseau*-kabinet visszalépésével bekövetkezett kormányválság immár a második stádiumba lépett. Az első stádium *Brisson* kabinetjének felbontására való felszólítása volt. *Brisson* azonban nem fogadta el a köztársaság elnökének ajánlatát s ezzel alkalmasint szolgálatot is tett a republikánizmusnak. Az ő miniszteriuma volt a *Waldeck-Rousseau*-kormány elődje s bármily erős radikálisnak és erőlyes férfiúnak tartják is *Brisson*-t, tény, hogy nem tudott megküzdeni az akkori akadályokkal és a *Dreyfus*-ügyben szerzőltöttyöngének mutatkozott. Szinte csodálatos is, hogy most reá gondoltak, midőn nem kevésbé erőlyes kezre van szükség, mint eddig. Most csak *Combes* szenátor van kombinációban, amennyiben *Bourgeois* kabinet-alakításáról szó sem lehet. *Bourgeois* megjelnyése miatt nem vállalja el a miniszterséget, s különben is nagy zavart okozna, az a képviselőházat újabb elnökválasztás elé állítanák.

Páris, június 5.

Loubet elnök *Combes* szenátornak ajánlotta fel a kabinetalakítást, aki a megbízást elfogadta.

A délafrikai békekötés.

Budapest, június 5.

Fouché, az egyetlen boer tábornok, aki nem vett részt a vereenigési tárgyalásokon, tegnap *színtelen hozzájárult a békekötéshez* és letette a fegyvert s ezzel immár vége a délafrikai guerrillának. A békekötés *voltaképpen katonai kapituláció*, amely fölöslegessé tesz minden néven nevezendő tárgyalást az államfőkkel s így *Krigger*rel és is rögtön hatályba lép, a nélkül, hogy ellene jogosan felhasználhatna bárki is. A kapitulációs szerződésbe a *Times* értesítése szerint záradékot függesztettek, amelyben a boerok beismerik teljes vereségüket s kijelentik, hogy azért mondanak le függetlenségükről, mert az angol kormány vonakodott tovább tárgyalni, s végül kapitulációjuk főokául *fajuk megmentését* mondták.

A boer delegátusok hétfőn a boer harcosok közt nyomtatott jelentést osztogattak, amelyben kifejtették az okokat, amelyek miatt kapitulálniuk kellett; megvallják benne, hogy a további harc haszatlannak lett volna és hogy a harcosok száma annyira megapadt, hogy nem lehetett volna a háborút folytatni. A *Daily Telegraph* hosszabb táviratot közöl Pretóriából *Kitchener*nek Vereenigingben tett látogatásáról; fogadása rendkívül szíves volt; beszédében azt a meggyőző-

dését fejezte ki, hogy a boerok és britek jövőben respektálni fogják egymást. *Botha* és *De Wet* feleltek erre a beszédre s a boer csapatok nevében megígérték, hogy lojalis alattvalók lesznek s végül *hurriát* mondtak az angolokkal való jó barátságra. *Botha*, *Delarey* és *De Wet* Angliába fogtak utazni, hogy további támogatást biztosítsanak az elpusztult farkok fölépitésére.

Az angolok öröme nem ismer határt. *Kitchener*nek tudvalevően nemzeti ajándékot szán a kormány, a lapok azonban keveslik az összeget és biztatják *Salisbury*-t, hogy mentül több pénzzel kedveskedjék az ügyes főparancsnoknak, akit különben a király most már tábornokká léptetett elő. *Kitchener* ugyanis eddig csak altábornok, *lieutenant general* volt. Nagylelkűségüknek azzal is kifejezést adnak az angolok, hogy *De Wet*nek *diszkardot* akarnak adni, amire most gyűjtést indítottak.

A brüsszeli boer követség személyzetének több tagja az angol követ kezébe *letette az alattvalói esküt* és Dél-Afrikába utazott. *Krigger* is valószínűleg követni fogja példájukat, mert életének végös napjait családjá körében akarja töltöni.

Botha hír szerint azt mondta, hogy a békekötés pillanata élete legboldogabb perce volt. Legalább így írják az angol újságok. Több a bizonyosnál, hogy ebből egy szó sem igaz.

London, június 5.

A pretóriai lakosság örömmel üdvözölte a béke megkötését. A béke előtti végleges szavazás pénteken este 6 órakor történt Vereenigingben és utána a boer küldöttek azonnal értesítették az eredményről *Henderson* alezredest, a hírszolgálati iroda vezetőjét és *Marker* kapitányt, *Kitchener* hadsegédét. Erre rendelet érkezett, hogy a delegátusok különvontan jöjjenek Pretóriába. Ugyanakkor éjjel érkezett meg *Milner* is Johannesburgból. A delegátusok megérkezésük után engedélyt kértek, hogy még egyszer tanácskozhassanak maguk közt, mielőtt a sir *Richard Solomon*, *Kitchener* és *Milner* által fogalmazott meghódolási föltételeket aláírják. Ezután a *Kitchener* lakásának obédőlőjében *szótlanul írták alá a békekötésmagynt Schalk-Burger*, *Reitz* és *Botha* Transvaal, *De Wet* pedig Oranje részéről. Az okmányt *Hamilton* alezredest és *Marker* kapitányt azonnal elutaztat Angliába, hogy bemutassák a királynak.

London, június 5.

A fegyverletétel a következő tábornokok előtt fog végbemenni: Kelet-Transvaalban *Bruce Hamilton*, Nyugat-Transvaalban *Walter Kitchener*, a főparancsnok ücsese és Oranjeban *Elliot* tábornok előtt. A katonai vasutak június 1-től kezdve polgári kezelésbe mennek át. A boer küldöttek angol tisztek kíséretében mentek a kommandókhöz.

London, június 5.

A *Kitchener*nek és *Milner*nek szánt nemzeti ajándékról szóló javaslat tárgyalása során az írek

botránnyal csínáltak. *Redmond* ugyanis azt indítványozta, hogy ne szavazzák meg a nemzeti ajándékot *Kitchener*nek, aki *asszonyok és gyermekek ellen* folytatott gyilkos háborút. Az elnök figyelmeztette a szónokot, hogy támadása, ha nem is imparlamentáris, de mindenestre *izléstelen*, de nem utasította rendre, noha a többség élénken követelte. Végül az elnök mégis kénytelen volt *Redmond*-tól megvonni a szót, mert formális indítványt adtak be erre nézve. A nemzeti ajándék ellen csak az írek szavaztak.

Hága, június 5.

Egyes külföldi lapoknak azzal a híreszteléssel szemben, hogy *Krigger* elnök Utrechtnen komolyan megbetegedett, a *Reuter*-ügynökség jól értesült helyről azt a hírt kapta, hogy az elnök jó egészségen van.

Poroszok és lengyelek.

Berlin, június 5.

A porosz képviselőház ma megkezdte a lengyel javaslat második tárgyalását. A bizottság a javaslat változatlan elfogadását ajánlja. *Czarinski* tiltakozik a bizottság jelentése és a pénzügyminiszter előbbi kijelentései ellen. A kormány mindig azt mondja, hogy sokat költött a lengyelekre. Csak számita ki egyszer, hogy mennyit vettek el tőlük. A miniszterelnök egy újságról előt tengeri nyulakhoz hasonlította a lengyeleket. Ez cinikus hasonlat.

Elnök rendreutasítja a szónokot.

Czarinski azután a lengyelek ellen kibocsátott sok büntelőparancsot teszi szóvá, miközben az elnök ismét rendreutasítja.

Rheinbaben pénzügyminiszter úgy véli, hogy az a hang, amelyen *Czarinski* beszélt, fölmélti őt az alól a kötelezettség alól, hogy beszédével foglalkozzék. Ha látjuk, hogy a lengyel sajtó hogyan küzd a németiség ellen csak sajnálhatjuk, hogy nem bocsátanak ki még több büntelőparancsot. Követelnünk kell, hogy a lengyelek ne használják fel erejüket arra, hogy a németiséget támadják. A miniszterelnök nyilatkozataival nem akar behatóbban foglalkozni. A miniszterelnök nyilatkozata csak arra utal, hogy a lengyelek jobban szaporodnak, mint a németek. Reméli, hogy a javaslatot elfogadják. Hadd lássa a keleti részek német lakossága, hogy a kormány és a népképviselő támogatja. (Élénk helyeslés. Közbeszólások a lengyelek részéről.)

Hirsch (néppárt) és *Strombeck* (centrum) elvből visszautasítják a javaslatot.

Ehlers szövetségi a kézműveseknek a *Raiffeisen*-szövetkezetek ellen való megvédése tárgyában az öszön tartandó konferenciát és azt a kivánságot fejezi ki, hogy ne várjanak vele őszig. Nem hiszi, hogy 250 millióra lenne szükség, amennyit a javaslat követel. Az állami jószágokra előirányzott 100 milliót a bizottság bátran törölhette volna.

Fáni nem volt kemény szívű, a nóta is, meg a Flóri epedése is véggépp meglágyította a lelkét. Az ajtót kinyitotta, kijött a csendes éjszakába. Párnát ugyan nem hozott, mert csak egyetlenegy volt a háznál, azon pedig a rajkók aludtak. De hát nem is kellett, nincs puhább párnája még a grófnak se, mint a Fáni kebele. Flóri pedig erre hajtotta a fejét.

Csodás nyári éjszaka volt. A surranva szálló pajkos szellők erős virágillatot hordtak langyos szárnyukon, álmatagon cipeltek a tücskök s a távoli rét békáinak hangversenye lágyan simult el az éjszaka pihéző csendjében. Az ég csillagzemeckéi hamiskásan, égve pislogtak a mélységes títu messzeségből. A szerelem büvös éjszakája volt ez, amely után Flóriiban még erősebb lett a vágy, hogy Fánit feleségül vegye.

Immár nem volt közte s Fáni közt gát, csak éppen arra várt Flóri, hogy a jegyzőné teensasszony hibába vetett ludjai elég kövérek legyenek, mert a házassági lakoma alapját és lénypontját ezek fogják képezni.

A ludhízársra szükséges törvényes három hét elteltével a teensasszony ludjai alapján megtörtént a Flóri lakodalmá. Papjuk a cigányaszög vajdájá volt, templomjuk a napsugaras magas ég, orgonájuk a zugó akáca lombja, illatos tömjén a mezők virágának illata.

A vajda egymásba tette kezüket s ujjukra huzván a pakfonkanálból öntött gyűrűt, megeskette őket. Flóri és Fáni egymásra néztek s maguk is, a cigányok is azt gondolták: így van ez jól, egymásnak teremtettek.

A banda rántott, a rajkók visítottak s kezdetét vette a lakodalom, melynek fénypontját két hizott lud sült maradványa képezte. És mulattak reggelig. Reggel pedig váratlan fordulat történt. A boldog vőlegény és menyasszony éppen pihenőre akart térni, mikor megjelent a bakter *Lencsés János* uram személyében.

Megjelent és se szó, se beszéd, — szóval, minden teketória nélkül így szólt:

— Flóri, a jegyzőné teensasszony két hizott ludját elloptad, pedig hát nem nekéd hízta.

Más ember fia az ilyen ráfogásra rágalmazási pórt indít, vagy párvialadra szólítja ki a gonosz nyelvű embert, de Flóri ezt nem tette, hanem esküdözött égre-földre, a földelnyeléstől a földkivetésig, hogy nem látta a két hizott ludat. A cigányaszög minden beszélő tudó tagja erősítette a Flóri mondatát, de hiába. *Lencsés János* meg nem indult, a fejét hitetlen csóválta s a földre szurva hivatalos pálcáját, így szólt:

— Lakodalmasztál, hát te loptad el, Flóri. Gyere a bíró házához velem.

Flóri engedelmeskedett s követte *Lencsés*. Utána a nagy szépségű Fáni, az egész cigányaszög, félig meztelen s egészen meztelen cigánygyerekek nagy sokasága. Egy egész népvándorlás.

Flóri minden ludért egy-egy mézeshehetélt a hüvösön. De aztán hogy innen kikerült, testbenléleken megerősödve, hozzálatott a páros élthez, melynél szebb nincs a világon.

Minden évben meghozta vagy az újkrumpli, vagy a kukoricáérés új sarját a Flóri-Fáni-dinasztiának. Sokasodott a család, Flóri is előre haladt hivatalában: első kontrás lett a bandában. A legényből ember lett, az emberből öreg ember, az idő vastoga Flóriit is megörölte, a rajkók száma azonban folyton szaporodott. Halt is belőlük, de maradt is elég és ki tudja, hova növekedett volna a számuk, ha egy viharos éjszaka Fáni, a Flóri felesége el nem költözik az élők sorából.

II.

Flóri a felesége halála óta pusztult, veszett. Ő, a banda első kontrása most már hátrafelé emelkedett a bandában. Másodkontrás, majd mikor minden hurja leszakadt hegedűjének, harmadkontrás lett megint.

Végre a bandából is kikopott. Egymaga alkotott bandát: bőgős is volt, primás is, kontrás is, de meg cimbalmos is. A négy madzag-hur egy egész banda melódiját, hangzivatartát sirta ki a hegedűből.

Flóri lelke a hegedűbe költözött s a hegedű Flóriá; a hegedű Flóriit s Flóri a hegedűt táplálta. Egyik élelemmel, torok-kengetővel s ezzel leginkább; a másik, Flóri, lelkesedéssel. Házról-házra, faluról-falura járt Flóri a hegedűjével, nem egyszer leütötte lábáról az itál, de azért nem sikerült se megfagyni, se meghalni, más ember rég elpusztult volna, de Flóri nem: kivülről a fagy ellen, belülről a szesz ellen volt biztosítva. Mind a két biztosítást még gyerekkorában szerzte. Télivíz idején született s már a harmadik nap lekerült róla a kis ingecske, mert a klarinétos kis fiának kellett, aki épp három nappal később született Flórián. Ettől kezdve ruhátlanul járt. Az itallal is hamar megismerkedett s az oly otthonossá lett a Flóri belsejében, mint akár a lehelet.

Pedig hát Flóri egy cseppet se törődött azzal, hogy él-e vagy hal. Se a halál, se az élet nem foglalkoztatta Flóriit. Élt, mert született. Akaratán kívül történt a születés is, az élet is. Az élet végéből, a haláltól egy cseppet se félt, se nem kíváncsított utána.

Flóri bőles volt minden bölcsesség nélkül; éppen az volt a bölcsesége, hogy semmi bölcsesége sem volt. Flóri a legtöbb bölcslet így multa felül, pedig hát Flóri ezt se akarta.

Nem, — a Flóri minden vágya egy kis étel s ital volt; még a rajkóival se törődött. Tudta Flóri, hogy a rajkó vagy megél, vagy meghal. Az Isten jobban tudja a maga dolgát mindenkinél. Flóri nem avatkozott az Isten dolgába; rábáta teljesen a rajkóit: etesse, ruházza, tegyen velök, amit akar. Flóri mind a mellett derék apa volt s jobb mint sok jó apa: se jóra, se rosszra

Titkárai Boross Samu és Almády Géza. Pénztárnoka Gerbeaud. A bizottság tagjai sorában pedig társadalmi és politikai közéletünk jelesei foglalnak helyet. A gyűlés akcióját a bizottság már holnap megindítja. Holnap teszi közzé a sajtóban a nemzethez intézett felhívását, melyet Jókai Mór szövegeztet. A végrehajtó-bizottság ma délután Vészi József előnölklete alatt tartott ülésében a nagy nyári ünnepély programjának megállapításával foglalkozott. Az ünnepély egyike lesz a leglényesebb mulatságoknak. Legkiválóbb művészeink és művésznőink fogják közreműködni s a műsort a bizottság úgy állította össze, hogy annak minden egyes száma kedves meglepetés lesz.

— Mikor lesz vulkanikus kitörés? Ha ezt Saint-Pierre lakosainak valaki előre meg tudta volna mondani! Százat lehet tenni egy ellen, hogy az elpusztult harmincezer ember közül ezer sem hitte volna el az ilyen vészjóslatot. A háromnapos hamu-eső és folytonos füstfelhőzet sokkal kézzelfoghatóbb jóslat volt, mégsem menekült el a katasztrófa elől a szerencsétlen városból száz ember sem — olyan csodálatos és szivós az emberek reménykedése és lakóhelyükhöz, vulgói: ingatlanaihoz való ragaszkodása. Annak az ötletből bocsátjuk előre ezeket, hogy egy Boochrewing nevű yankee — akit egy new-yorki távirat „az ismert sarkutazó”-nak nevez — aki most érkezett vissza Martinique-szigetéről New-Yorkba, azt erősíti, hogy adatokat szerzett, amelyek a tudósoknak lehetővé teszik, hogy a vulkanikus kitöréseket előre megjósolhassák. A tisztelt amerikai szives engedelmével némi kételkedéssel bátorodunk fogadni ezt az előre való megjósolást, és sokkal hajlandóbbak vagyunk hinni az utólagos jóslatokat a laposságában. Amerikából, a legmodernebb államszervezetből plántáltak át Európába újabb időben a babonákat, így a ráimádózással való gyógyítást. Aligha nem efféle lesz ez a vulkán-jóslás is. De feltéve, hogy nem az, s hogy Boochrewingnek urnak az adatai valóban képesíteni fogják a tudósokat a veszedelmes erupciók megjövendölésére: az érdekelték bizony alig fogunk hinni a szavuknak, vagy pedig visszaesnek az emberek abba a régi babonába, amikor minden üstökös feltűnésekor bizonyos napokra a világ összeomlását várták — de hiába!

— Havasi gyopár cserépből. A havasi gyopár ott áll az alpesi régiókban, sziklás talajában, a maga külön levegőjében. Szép bársonyos csilagvirágok kedves ékesség, amelyért kockázatos utakat is megküznek szerelmes kecskepásztorok, vagy hőgyűre gondoló turisták. Lent a siktöldön, a városokban a gyopár már csak mint emlék, vagy mint kalap mellé való dísz ismeretes. Megfigyelésre érdemes hát az a gyopár palánta, amely egy Andrássy-úti virágosbolt kirakatában cserépből látható, ahogy éppen virágzik. Erdekes kis története is van. Egy budapesti urnó, Kronstein Ferencné elhozta tavaly júliusban az alpesi világából az aszfaltos fővárosba. A kis palánta pedig virágzott, virágzott s annak rendje és módja szerint el is fonnyadt késő őszre. Persze lemondani róla, hogy még valaha virágot várjanak tőle. De a kis palánta meglepetést szerzett. Tavasszal csak feléledt, virágocskák ütköztek ki rajta s a vége az lett, hogy minden tövessékjén a tavalyi egy virág helyett három-három adott. Most éppen kilenc bársonyos gyopárvirág kandikál ki a cserépből...

— Az érettségi. A június havi öngyilkosok szomorú statisztikájában legtöbbször azok a szerencsétlen fiatalemberek szerepelnek, akik az érettségi elől rohannak a halálba. A legújabb öngyilkossági kísérlet hőse Ince Béla, nyolcadik osztályú tanuló, akinek nyilván az a lelketlen munka bontotta meg élete harmóniáját, melyet az érettségi vizsga ró ifjuságunkra. A fiatal ember életbenmaradásához nincs sok remény, de a lapos és fájó kilátásaink vannak arra, hogy az érettségi vizsgákig még néhány ilyen esetet kell regisztrálnunk.

— A lembergri zavarok. Lembergől jelentik nekünk, hogy a sztrájkoló kőművesek legnagyobb része ma ismét munkába állott, csak a ruhának nem dolgoznak még, mert nemzeti ünnepük van. A munkások elégedettek, mert a munkaadók nem teljesítik a tett engedményeket. A rendőrönök visszatartotta a szociáldemokrata párt folyamodását, hogy a tegnapi lefolytatott sztrájkolókat bocsássák szabadon.

— Emléktábla. A temesvári-gyárváros új szinagógában június elsőjén szép ünnepség volt. Azoknak az érdemeknek a megörökítésére, amelyeket Deutsch Bernát, a hitközség elnöke és néhai Freund Lipót és Amália szerzett a templom építése körül, a templom falában emléktáblát helyeztek el s most elsőjén leplezték le díszes közönség jelenlétében amelynek sorában ott voltak Deutsch Bernát és az elhunyt Freund-házaspár gyermekei. Megelőzőleg a hitközség képvisellete alkalmi ünnepies ülést tartott Friedmann Mór előnölklete alatt. A templomban dr. Singer Jakab főrabbi méltatta szép beszédekben Deutsch Bernát és a Freund-házaspár érdemeit.

— Miért nem ad a vízvezeték vizet? Ma már megirtuk, hogy a főváros egy nagy részének közönsége napok óta ásványvízen él, mert a vízvezeték valami gyalázatos, megnevezhetetlen színű csatlakozást ad víz helyett. Ásványvízen él perze az, aki teheti, hogy vizre is költsön a mindennapi kenyérrel mellett. Akinek erre nem telik, az ráfanyalodik erre a pocsoalyára és ha véletlenül hirtelenében valami járvány lép föl Budapesten, abban bizonyára része lesz ennek a jeles viznek is. A tanács is dühbe borult arra a hirre, hogy a rémdrágán, sok millióval megépített vízmű újra bakafantokodik s mai ülésére bevitte Kajtlinger Mihály urat, a vízvezetéki igazgatót s megkérdezte tőle, hogy mi az oka annak, hogy Budapesten immár újra napok óta nincs iható vize. Az igazgató ur kijelentette, hogy a nyár a bűns. A hirtelen beállott kánikula. Sok vizet fogyaszt a város, többet, mint amekkora fogyasztásra a májusi hűvös napok után el volt készülvén a vízvezeték igazgatósága. A mult vasárnap például a napi százliteres köbméterrel hirtelen százharmincötzezer köbméterre szökkent fel. Ezt a tömeget nagyobb erővel kellett kiszivattyúzni a csövekbe és a víz magával vitte a csövek falain lerakódott rozsdát és iszapot. Ezért piszkos a víz, — de majd megtisztul. A tanács elfogadta ezt az érvelést s tovább adta a publikumnak. Az azonban nem lehet annyira jámbor és könnyelmű se, hogy megelégedjék ezzel a szörnyen naiv indoklással. Tavaszra nyár jön, nyárra ősz és az csak természetes, hogy májusban, abban a hónapban, ami már közeli szomszédja a télnek, kevesebb vizet fog, mint a június rekkendőseiben. Az idei június tudniillik teljességgel nem abnormis a meleg dolgában. Június már nyár s nagy szegénységi bizonyítványt állított ki a vízvezeték műszaki adminisztrációjáról az igazgató ur, amikor a júniust ülteti le a vádoltak padjára. S a rozsdát meg az iszapot, amelylyel mindig előhozakodik, valahányszor baj van a vízvezetékkel. A tény az, hogy vagy a vízvezeték a hibás vagy a direkcio s mind a két esetben gyökeresen és gyorsan korrigálni kell a hibát, mert ez a most már mindig gyakrabban jelentkező kellemetlenség nem csekélység, hanem ennek a nagy városnak nagy tömegére a legveszedelmesebbre válható csapás az egészség dolgában. A vízművek igazgatójának éreznie kell azt a nagy felelősséget, ami az állással jár s a tanácsnak is komolyabban kell felogni egy ilyen vízvisszatartást, mintsem hogy felüljön az ilyen indoklásnak s csak úgy tovább adja, mintha ezzel most már rendszer lenne a dolog.

— A szabászati mintaiskola. Előkelő közönség gyűlt össze ma délelőtt az Országos Iparegyesület dísztermében, ahol az iparpártoló-bizottság bizottsága tartott ülést Gelléri Mór királyi tanácsos előnölklete alatt. Megjelent a Leányegyesület testületileg, előnökeivel együtt, a fővárosi társasélet sok kiváló asszonya, művésznők, írónők, a nevelésügy kitűnőségei és igen sok fiatal leány. Az előadó Szabóné-Nagall Janka volt, aki egy szabászati mintaiskola tervét nagy szaktudásra és gyakorlati érzékre valló módon körvonalozta.

A kitűnő író nő véleménye szerint a munkásleányok nyomorúságának oka tudatlanságukban rejlik. Nálunk a varrólán csak insávéket él át, teherhordója a mesterének és 16 éves korában teljes tudatlanul kerül a munkaadókhoz, kik természetesen ennyi tudásért nem fizetnek bért. Tanítani kell tehát őket alaposan, rendszeres iskolában és teljesen képesítve, bizonyítványal érzeszteni ki az életbe. Tanítani kell pedig úgy, hogy képessége minden irányban kifejldjék, s egy bizonyos általános műveltség révén jantáziája, ülete is legyen. Es tanítani kell őket teljesen ingyen. Ilyen célú szabászati iskolát létesít az iparpártoló-bizottság. Berkovics Ignánné segítségével, ki egy jól berendezett lakást és teljesen ingyenes oktatást ajánlott fel a nemes cél érdekében. Úgyanabban a helyiségben zárkóról megválogatott társaságban uri leányok is tanu náknak szabószágot, természetesen tandíj mellett, mely azonban nem lenne több, mint bármely varrodában. Minden urleány, ki háziás, takarékos, passzióból tanulna szabni-varrni, lehetővé tenné a maga egyszerű tandíjával, hogy a szegény lányok is alapos kiképzést nyerjenek és biztosítsák magukat a nyomor ellen. Végre arra kérte a halgatóságot, hogy vegyék pártfogásukba az új szabászati iskolát, amely szeptember hónapban fog megnyitni. Sz. Nagall Janka maga is részt vesz a szervezés munkáiban s nevével áll jog azért, hogy ez a szabászati iskola mindvégig magas művészetű és tiszta erkölcsi színvonalon fog állani.

A lelkesen megtapsolt felolvasás után egyhangulag sorakoztak az előadó terle mellé. Sebestyenné-Sztettina Ilona, a magyar nőnevelés és ismert kitűnősége a hallgatóság nevében hálás köszönetet mondott Szabóné-Nagall Jankának, akit szívélyes ovációkban részesítettek.

— Talkapás. Dessauból táviratozzák, hogy ott ma védőegyesület alakult, amelynek az az abszurd célja, hogy a német birodalmi hatóságok részéről övrendszabályokat eszközöljön ki a magyarországi és nevezetesen az erdélyi német helységneveknek a hivatalos használatban és a postaszolgálat terén való magyarosításának megakadályozására.

— A kis betörő-vezér. Offentührli Jenő még csak 12 éves, de többször ült már a rendőrség börtönében, mint egy kipróbált betörő. Nincs hét, hogy valami gazságért el ne fogják, de az ügyészség furlangos védekezése után mindig szabadon croszli. A szépményű ifjú már számos lopást és betörést követelt el amelyeket nem lehetett rábizonyítani. A ferencvárosi kis csirkelógó valóságos réme, mert erős fiú és nem egyszer vérsére veri egész bandáját, amely a lopásokra szervezett. Offentührli Jenő tegnap óta ismét a rendőrség rabja. Telten érték, amikor a Városligetben egy ur zsebből ki akarta lopni a pénztárcát. A detektív éppen akkor csiple el, amikor a keze annak az urnak a zsebében volt. Most nem kerül el a sorsát és valamely javító-intézetben helyezik el, ahol mesterségre tanítják.

— A hat korona. Nem hat olyan közönséges koronáról van szó, ami a sok más kis ezüst pénzecske között közönséges forog, hanem a hat koronáról. Olyan pénzről, ami egyedül áll a többi pénzek között. Ennyi a penzjóra egy szegény öreg honvédnek. Napjára nem is egészen egy hatos. Mert ha harmincegy napja van a hónapnak, akkor is csak hat korona a sallárium. Azonban hát ez is valami. Akinek van kenyérrelvalója, annak dohánnya lehet fedtetni a tiza védelmében alaposan megérdemelt napi tíz kemény krajcárt, vagy valami italcsokkába... A mi öregünk azonban a hogy kapja, tovább adja a pénzcséket. Minden hó elején főballag a mentők Markó-utcai házába s átadja a hat koronát. Hetvenkét koronát egy esztendő alatt. Ha ebben az arányban adoznánk ennek a nagyon derék humánus egyesületnek mi mindnyájan, nemsokára bársonyos hintót küldhetne ki az utcára minden betegten összeesett emberért. Azaz, hogy okosabban szöve meg az ábrándot, szükségtelemné tenné a mentők munkáját maga a tömtenlen millióval rendelkező egyesület. Ami sok kívánivaló van még közegecskét, köztisztaság dolgában, azt mind kipótolná a maga három hatalmas fegyverével, pénzrel, pénzrel és pénzrel — a mentőegyesület. Olyan igazán jó szívvel adakozni azonban mi nem igen tudunk, mint ahogy ez a szegény öreg ember hűségese behordja a perselybe a maga garasait. Azt se tudjuk különben, hogy minek hívják az öreg honvédet. Kereken megtagadta azt, hogy megnevezzé magát. Azt mondja, hogy nem azért adja a mentőknek a pénzt, hogy az újságba kerüljön a neve. Ma pedig, amikor újra faggatták a mentők, hogy ugyan ne titkolózzék tovább, rájuk ijesztett. Azt mondta, hogy ezután majd beküldi a pénzt. Meg kellett ígérni neki, hogy nem kérdősködni többé a neve után. Erre aztán megnyugodott s mint ahogy jött, inkognitóban távozott, katonásan köszöntve a fiatal orvosokat, akik kikisérték a kapuig.

— A játékbank elmozdota. A thuiini játékbank padlásán a napokban eszméletlen állapotban találtak egy öregurat. Az előhívott orvosok csakhamar magához térítették az öregot, aki ebeszélte szomorú történetét. Monti nyugalmozott francia százados, a becsületrend lovagja, a thuiini játékbankban elvesztette egész vagyonát, úgy hogy egyetlen filérje sem maradt. Szállodai tartozása fejében málháját adta oda a fogadósnak és eltávozott. Sokáig barangolt a környéken, öngyilkos akart lenni, de revolverre nem tudott szert tenni s közelet sem vásárolhatott sehol. Végre is arra határozta magát, hogy éhhalállal hal meg. Ehezésének harmadik napján találták most meg.

— Ösztöndíjak az egyetemen. A pesti izraelita hitközség a kezeliében levő Dr. Abelesz József-tele tanulmányi alpból két ösztöndíjra hirdet pályázatot. Az egyik 600 koronás; elnyerhetik egyetemest végzett és tudorságot nyert izraelita ifjak, akik külföldi tanulmányutakat ohajtanak tenni. A másik ösztöndíj 200 koronás; elnyerhetik jó előmenetelű izraelita joghallgatók. A pályázati kérvények július hónap 15-éig nyújthatók be a pesti izraelita hitközség titkári hivatalánál.

— Kifosztott vasuti kocsí. Temesvárról jelentik, hogy G.ogovác és Arad között egy vasuti teherkocsit, amely mintegy tizenkétezer korona értékű tüzszerral volt megrakva, teljesen kifosztva találtak. A csendőrség erősen nyomozza a tetteseket.

— Házasság. Báró Achrenthal pétervári osztrák-magyar nagykövete eljegyezte grófi Széchenyi Gyula ő felsége szeméiye körüli miniszter leányát, Paulát. Gajhoffer István pestimegyei gazdasági egyesületi titkár e hó 21-én délelőtt 12 órakor vezeti a Jézus Szent Szíve-templomban oltár elő Thoma Kravánszky Ilona leányát, lonkát.

Kemény Rezső, az Országos Zenekadémia kiváló tanára eljegyezte Kölcsey Elvira kasszonyt Győrött.

Lovász Dezső június 1-én vezette oltárhoz Erzsébet-alván Pódr Margit kasszonyt.

Herzog Andor Budapestről eljegyezte Engl Tónika kasszonyt Magyar-Bolyban.

— Bankkatasztrófa Párisban. Több párisi lap, köztük a Radcaul, Matin és Fetit Bleu azt jelenti, hogy a Caisse des Familles társaság pénzzavarban van. A Havas-ügynökség a legnagyobb fönttartással közli

est a hírt. Hír szerint a társaságnál *huszonöt milliónyi passzívát konstadták.* A társaság egyheti halasztást kapott ügyei rendezésére.

— **Jégzárlat.** A száraz tél felett éppen csak bosszankodtunk, amíg hónapokig úgy usztak el a fejnünk fölött a felhők, hogy egy szemernyi hó se hullott le belőlük a földre. Hogy nem igazi a tél, az bántott. Olyan kellemetlenség keserített el, aminek voltaképpen csak egy megbántott elrontott hangulat volt az alapja. Hogy berozsdásodtak a korcsolyák és a városligeti tó egy napra se takarózott be olyan vastagon, hogy rá lehetett volna merészkedni a jegére, az se valami szörnyű nagy csapás. Majd kipótolja az elmúlt tél mulasztását a jövővéd. Szóval: ezideig csak olyan kellemetlenségünk volt az abnormis tél miatt, amilyenem könnyedén tulesztünk. A sár csak ezután következik. Nincs jég. Természetes, a folyam vagy a tavak hátából kivágott egyáltalában nincs s természetesen a jéggyárak se tudnak annyit előállítani, hogy az egész szükségletet fedezni lehessen vele. Ilyenformán máris nagyon fölment a jég ára s az olyan élelmi vagy élvezeti cikkéké is, amelyeknek a készítéséhez vagy az eltartásához okvetlenül jégre van szükség. A fagyalt drágább lesz, nem-sokára megdrágul a jégáru miatt a sör is... Ez azonban még a kisebb baj. Fagyalt és sör nélkül még meg lehet élni, de fölment az ára máris például a tejnek is. — Ha a jég árának ötszörösét fizetik máris, bizonyára emelkedni fog a jég ára még magasabbra is és nincs kizárva az, hogy különösen a szegény néposztályra nézve valóságos csapás lesz az idei nyáron meg öszön megfizetni azt, amit nem adott meg a tavalyi tél. — A sörgyárosok azzal akarnak segíteni a jéghiányon, hogy tarifakedvezményt kértek a kereskedelem-ügyi minisztertől a jégre. A miniszter kedvezőleg intézte el a kérelmet s megengedte, hogy az államvasutak vonalain, valamint a kezelésükben levő helyierdekű vasutakon tetszés szerinti mennyiségben, az előírt csomagolás mellett, valamint csomagolatlanul egy fuvarlevéllel legalább kétezer kilogramm súlymennyiségben feladott jégküldemények gyorsárúként való szállítás mellett kedvezményes díjtellel szállíthatassanak. *Láng Lajos* kereskedelemügyi miniszter felhívta az önálló díj-szabási joggal bíró vasutakat is hasonló kedvezmény nyújtására.

— **Az időjárás.** *Liptó-Szent-Miklósról* írják: Liptó-megyében szárazság uralkodik, ami a vetések fejlődésére nagyon káros hatással van s a férgek elszaporodását előmozdítja. A gyümölcsök most állanak teljes virágzásban. A hőmérsék 14–20 C. fok között váltakozik. A meteorológiai-intézet ma a következő jelentést adta ki: Hazánkban meleg idő uralkodik; zivataros esők jobbra dunántúl és Dél-Magyarországon voltak. Csapadék 2 mm. volt Pécsen, 1 mm. Zágrábban és 9 mm. Zomborban, ahol délután északkeletről délnyugatra zivatar volt kevés jéggel. Nagylákról távoli zivatart jelentenek. Zombolyán két óra körül zivatar volt kevés jéggel. Drenkován 5 mm. volt a csapadék zivatarral. Keszthelyen távoli zivatart észleltek, ugyszintén Pécsen is.

— **Az állami alkalmazottak utiköltsége.** Az állami alkalmazottaknak hivatalos kiküldetések és átköltözések alkalmával járó illetményeiről szóló szabályzat szerint az áthelyezett tisztviselővel nem egy időben átköltözők családja után járó szabályszerű utiköltségek, illetve a butorkárpótlási összeg megfelelő része utólagosan megtérítendő. A szabályzat azonban nem állapítja meg azt a határidőt, amelyen belül a külön költözők családja után igényelhető járandóságok folyósítása engedélyezhető, továbbá az iránt sem intézkedik, hogy az ilyen utólagos megtérítések esetén melyik szabályzat határozmányai alkalmazandók? A minisztertanács kimondotta, hogy az említett megtérítés csak abban az esetben engedélyezhető, ha az illető családtagok a család átköltözéséről számított egy éven belül költözödnék át. Ilyen esetekben a családtagok után járó utiköltségek és butorkárpótlási összegének megállapítására nézve a családtagok tényleges átköltözésének idejében érvényes utilletmény-szabályzat határozmányai alkalmazandók. A butorkárpótlási összeg azonban annak a fizetésnek alapulvétele mellett állapítandó meg, amelyet a család az áthelyeztetés idejében élvezett.

— **Életunt aggastyán.** *Langer* Salamon 89 éves magánzó — mint már megírtuk — kedden délelben a Borz-utca 12. számú ház első emeletéről az udvar kövezetére ugrott. A szerencsétlen öreg embert a Rókus-kórházba vitték, ahol az éjszaka kiszenvedett.

— **Várfogságra ítélt török tábornagy.** *Konstantinápolyból* jelentik, hogy *Fuád* basa tábornagyot, aki tebruanban embereket foglyozott föl állami rendőrségi közegek ellen, akik közül hármann megsebesültek, rendkívüli haditörvényszék *léadás* miatt életfogytig tartó várfogságra, lefokozásra és összes miandjelei évetésére ítélte. Tízenny tiszteit, egy katonaiskolai növendéket és két matrózt büntetésainak nyilvánított a bíróság. A szultán *Fuádra* nézve megerősítette az ítéletet és elrendelte, hogy az elítélt *Damaszkuszban internálják*, ellenben a többieknek megkegyelmezett.

— **Haláloszás.** *Karsay* Sándor, a dunántúli ágostai evangélikus egyház püspöke, tegnap Győrött meghalt. Az elhunyt püspök Győrött született 1814. március 15-én. Teológiai tanulmányait Sopronban s 1838-ban a bécsi egyetemen fejezte be. Innen gróf Zichy Károly gyermekei mellé ment nevelőnek. Két év múlva hazament feleség atyja segédül. 1837. április 12-én Kiss János szuperintendens által lelkészszé szentelve, Meneshelyre ment kaplannak, ahol ugyanazon évben elhunyt lónőke helyére rendes lelkésznek választották. 1839-ben Tétre hívták meg lelkésznek. 1847-ben megválasztották egyházkerületi aljegyzőnek; 1858-ban gyámoldai főpénztárnosnak, 1858-ban győrmegei esperesnek, 1868-ban egyházkerületi főjegyzőnek és 1866-ban szuperintendensnek. *Őfelsége* előbb királyi tanácsosi címmel, majd 1887-ben magyar nemességgel tüntette ki a „téli” előnév adományozásával.

Nagynyújtó *Jancsó* Ádám, *Jancsó* Dezsőnek, a *Budapesti Lovelő* szerkesztőjének édesapja tegnap hajnalban Kecskenetén elhunyt. A gyászszertől a család a következő jelentést adta ki:

Özvegy *Jancsó* Adámné, született nádudvari *Bónis* Hermina, *Jancsó* Dezső és *Jancsó* Ilona, továbbá *Jancsó* Dezsőné szül. *Pietrascsukhy* Angéla, va amint *Jancsó* Margit és *Jancsó* Dezső mélyen megsomorodott szívvel jelentik, hogy a legjobb hitves, apa, após és nagyapa, nagynyújtó *Jancsó* Ádám nyug. ev. ref. főgimnáziumi tanár, Kézdivásárhely egykori követe az 1848-iki Unió-oroszgyűlésben, 1902. évi június hó 4-én a hajnali órákban, áldott élete 86-ik évében rövid szenvedés után az örökvalóságba költözött. A boldogult hűt tetemei folyó évi június 5-én délután 5 órakor loagnak a gyászhatóli (Folyókautca 104. sz., Mayerfi-ház) az ev. ref. egyház szertartása szerint a budai-ut. ref. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Kecskenét, 1902. évi június 4. Áldás és béke poraira.

Scheich Károlyné, született *Brunner* Anna, *Sobeich* Károly fővárosi bizottsági tag és háztulajdonos neje meghalt június 3-án batvonöt éves korában Budapesten. A megboldogultat ma temették el nagy részvét mellett és a németvölgyi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Nagybányei özvegy *Radd* Adámné született zárhegyi és gergyőszentmiklósi gróf *Lázár* Olga e hó 2-án Budapesten 69 éves korában meghalt. Holttestét Medgyesfalvára szállították s temetésé ott ment végbe ma délután nagy részvét mellett.

— **Sikkesztő ügyvéd.** *Nagyváradról* táviratozzák: *Fényes* Géza volt berettyó-újfalusi ügyvédet ma sikkesztás miatt letartóztatták.

— **Tízhanóyok háborgása.** Közép-Amerikából, Bolíviából és Alaskából *vulkánikus kitérőseket* jelentenek s a geológusok attól félnek, hogy a *veszedelem New-Yorkra is kiterjedhet*, mert a városból hatvan kilométernyire, Pelksikleben s a Hudson folyó mentén *vulkánikus nyomokat* fedeztek föl. Az abnormális időjárást is a vulkánikus kitérősekkel hozzák összeköttetésbe.

— **A chicagói egyetemem.** Tulnan az újvilágban — furcsa világ van. — Az egyetemem — higgyenek nekem! — már annyit épp a férfi, mint a nő — és minden évbe jó — még számtalan. — Tán haszna van — a jognak — hogy a lányok fognak — ezental védeni, — vagy kész zseni — a nő az orvostudományban? — Oh, de hány van, — ki csak az egyetemre jár — s arra vár, — hogy egy-egy kollegája — szemet vessen rája — s mire az év véget ér, — kéz kezét kér — s New-Yorkban, Chicagóban, Filadelfiában — ilyenkor annyit hásszág van, — nincs ezt mondani ok? — hogy szinte sok. — A diákok így csak szeretnek — s ügyet se vetnek — tananyagra — s szép női nyakra — néz csupán a férfinem, — de edes istenem! — ez rendes dolog: — az ifju szív dobog. — A vizsgákon így sorra buktak ok, — a férfiak éppúgy, mint a nők — s most ezen kesereg — az egész tanári sereg. — S az erkölcsök öre — jövőre — tervbe azt vette — szedte-vette! — hogy külön helyiségben — gyűnek össze szépen — a lányok, míg a férfívendékek — egy másik helyiségben — lesznek szomorú vendégek. — Így talán elérheti — a tudomány — hogy a lány — hogyha már iskolába jár — nem maradjon (pardon, hölgyeim)... — Ilyen az élet! — Így semmivé lett — a szerelem — a chicagói egyetemem — s nem irnak szerelmes levelet — kolokvium helyett. — És ibolyaparfümnek illatárja — állal nem járja — az oped diák szívét. — Így tzi szerzetést — az álmokat a való... — Oh! — Ez meg-ható! — S most hogy az évnek — regényei mind véget érnek — s nem lesz jövőben — a nőnem — együtt a férfinemmel — a szerelemmel — sietni kell, — ezért fűggeszt fel — a chicagói egyetem tanácsa — május és június havára — a vizsgálatokat — s csak az anyakönyvvizető fogad — diákokat hivatalosan, — persze csak párosan. — És az egyetem tanács az mit csinál? — Hát gra'ulál, mindegyik növendéknek gratulál!

— **Mesterséges gyémánt.** A bécsi tudományos akadémiának bejelentették, hogy egy *Hasiinger* nevű fiatal vegyész egészen új módját találta föl a mesterséges gyémánt készítésének. Laboratóriumában a detritiká gyémánthoz hasonló mesterséges gyémánt-szemekét állított elő, amelyek 0.65 milliméter nagyságúak, októderak alakúak és egészen átlátszóak.

— **A medvetánc vége.** Szép lassan egészen kiművelődünk. A világ nagy átalakulásban megy át. Nem lényegében, hanem a formáiban. Az ember csak megmarad embernek, gyarlónak, brutálisnak, ha kell, de a formák napról-napra fejlődnek. A baka már kaplár korában köteles szarvasbőr kesztyűt hordani s lassan-lassan általánossá válik a kesztyű és a nobelség. Aki pedig nem hajlandó a maga jószágából hozzá alkalmazkodni a világ llyetén fordulásához, azt rákényszerítik erőszakkal a vedlésre. Ime itt van annak a negyvenhét cigánynak a dolga, akik elindultak Boszniából — a medvékkel. Kenyeret keresni, de a maguk nomád módja szerint, szabadon, még éhezve is urképpen. Függetlenül. Elköborolták Elzászig s ott érte őket az a szerencsétlenség, hogy a kulturához méltatlanul viselte magát egy medvéjük. Táncolt, orrában a karika, a min rántott egyet-egyét a cigány a láncra, ha nem tetszett neki elég tempóban emelgetni a lábát s hirtelen kikapott a publikumból egy kis leánygyermeket. A cigány rávetette magát a vadállatra, iszonyuakat vágott a fejére a botjával, de a dübbe jött bestia nem volt képes megfékezni. Ott a publikum szemei előtt szétépte a gyereket. A német hatóságok éppen olyan okosak, mint a többi hatóság. Miután megtörtént a baj, észrevették, hogy a medve még akkor se megbízható és békességes barom, ha karika van az orrába furva s hirtelen vonatra pakolták az egész karavánt s hazasuppolták Boszniába. A napokban érkezett haza a szárnyaszegett kóbor csapat. Kilenc vasuti kocsi velük volt tele s a tizenhat medvéjükkel, hat lovakkal, kocsijukkal. No meg ott ugrált közöttük egy csomó kis gibraltári majom is. A boszniai hatóság szintén szigorúan vette a dolgot s elszedte tőlük a medvéket. Előbb vásárt akart a macskákkal csapni, ez azonban nem sikerült. Égyn tudtak csak taladni. Azt egy véletlenül ott időző bécsi menaszériás vette meg — olesón. A többi sehogyse kellett senkinek. Ezeket tehát halálra ítélték s beadtak valamennyinek egy olyan adag strichnint, amittől — amint mondani szokás — felfordult a bika is. Hát a bika talán felfordult, de a medvében semmi kárt se tett a mérég. Ezek után egy csomó revolverlövessel pusztították el a macskákat. A cigányok különben elég szépen megszédtek magukat a művészköruon. Több mint tízezer koronát találtak náluk és pedig aranyban. Ezt nem is vették el tőlük, hanem a boszniai kormány kifizette a toloncolás költségeit. A tőkés-jüket nekik hagyta, hogy fektessék bele valami új vállalkozásba.

— **Tihany báróné szédelgése.** Egy *Freyler* Magda nevű budapesti leány, aki egy darabig orfeuménekesnő volt s ezen az uton egy kis pénzre tett szert, nemrégiben Bécsben *Pension Superbe* címmel egy nagy vállalatot alapított, amelynek állítólag az volt a célja, hogy Bécsben onthott adjon az amerikai és angol hölgyeknek. Ámde az angol és amerikai hölgyek helyett bécsi dámák jártak *Tihany báróné* penziójába — mert a jeles hölgy időkészen a báró rangot adományozta önmagának — s ezek is csak pár órára keresték föl a boldogított onthott, természetesen férfi-társaságban. Az intézet *Chlumecsky* udvari tanácsosnak, az osztrák politikusknak palotájában volt berendezve, pazar fényvel. *Freyler* Magda azután egy évi házbérelt, negyven ezer koronával maradt adós *Ohlumeckynek*, akinek a nevére váltót is hamisított. A pension nem jövedelmezett annyit, amennyit a fénylő leány költött s így *Tihany báróné megszédült Bécsből*. Előbb Sopronba ment, ahol pár hétig lakott egy fogadóban s aztán *Párisba* szökött, ahol már utólré a rendőrség. A váltohamisításon kívül tömérdek hitelezési csalással is vádolják *Tihany* Irmát, de *Párisban* egyelőre még nem tartóztatták le, csak kihallgatták s a bécsi rendőrség *kérésére* a vizsgálati iratok elküldésére rendőri felügyelet alá helyezték. *Sopronból* táviratozták, hogy a váltohamisítással vádolott *Tihany Irma* azt állítja, hogy ő váltót nem hamisított. Férje *Tihany Demeter* vasmegeyi földbírtokos volt, aki 1894-ben halt meg. *Dimítrievics* román attasé ismerté, de nevével soha sem élt vissza. A váltohamisítási hírt egy pénngénszarorási műveletének állítja s a kiszemelt áldozat báró *Chlumetzky*.

— **Letartóztatott betőrő.** Pompás fogást csinált ma délelőtt a rendőrség. Elfogott egy veszedelmes betőrőt, aki tegnap maróthi *Füst* László nagykereskedőnek az *Andrássy-ut 84. szám* alatt lévő lakásába betört. A család nem volt otthon; az illető tolvajkulccsal felnyitotta a lakást s ellopott három takarékpénztári könyvet, egy végrendeletet és egyéb értékeket. A betőrő ma reggel hordárt küldött az egyik takarékpénztári könyvvel a *Belvárosi* takarékpénztárba, hogy a betétet felvegye. Ott gyanusnak tűnt fel az ügy és detektívet hívtak, akit a hordár eivezetelt megbízójához, aki a *Kossuth* Lajos-utacában várt reá. A detektív letartóztatta a betőrőt, akit a főkapitányságra kísért. Itt *Klein* Miksának mondotta

magát, de megállapították, hogy *Hirschbein* Samu, munkanélküli kártyossegéd, aki már több hasonló lopást és betörést követett el. Kihallgatása egész délután tartott.

— **A lemergi technikus-sztrájk.** A lemergi műegyetem hallgatóinak egy része, mint már említtük, vonakodik előadásokra járni az egyik tanár sérelmes magyarsága miatt. Ennek következtében ma a közoktatásügyi minisztérium egy rendeletét függesztették ki, amely közhírré teszi, hogy ha a műegyetemi hallgatók továbbra sem hallgatják az előadásokat, akkor e hó 10-ikén *beadárják a műegyetemet.* A hallgatók kisebbsége ma gyűlést tartott, hogy rábírja a többséget a sztrájk abbahagyására. A meggyezés ma nem sikerült és azért holnap újból gyűlés lesz.

— **Szabadiábra helyezett kereskedő.** *Zágrábról* táviratozzák, hogy tegnap letartóztatott *Kollmann S.* kereskedőt szabadiábra helyezték.

— **Főnyeremény 200.000 korona.** A XXII-ik államsorsjáték, melynek húzása már e hó 12-én lesz, rendkívül kedvező nyereményesyleket nyújt. 17.822 nyeremény van, melyeket mind készpénzben fizetnek ki. A főnyeremény 200.000 korona, melyhez még sorakoznak nyeremények 15.000, 10.000, 5000 stb. koronával, összesen közel egy fél millió értékben.

— **Gyanús tárgyak.** A múlt hónap végén elfogta a rendőrség *Puchli Józsefet* egy 18 éves jól ismert betörő-tolvajt, akinél 60 kilogramm vörös és sárga rézt, összetört géprészeket találtak. Az elfogott azt mondja, hogy a tárgyakat a *Danubius-gyár* előtt találta. Miután a dolog gyanús, a rendőrség felhívja a károsultat, hogy jelentkezék a főkapitányságon II. emelet 71. ajtó alatt.

(x) **Ha őszül a haj,** használja a *Stella*-vizet. Ára 2 korona. Kapható *Zoltán Béla* gyógyszerárban, Budapest.

(x) **Szép, tiszta, úde arcbőr érhető el a világ-hírű Földes-féle Margit-crème által.** Eltávolít szeplőt, pattanást, redőket stb. Nagy tégely 2 K., kicsi 1 K. Kapható minden gyógyszerárban.

(x) **Wright-Ditson** tennis-raketek *Kertész T.*-nél.

Az Eskü-téri hid.

Budapest, június 5.

Az Eskü-téri hídről egyre újabb meg újabb vézes hírek jutnak forgalomba. Általánosán elterjedt vélemény, hogy az építési feladat le kell bontani s újra építeni. A legilletékesebb helyről vett értesüléseink szerint azonban ezek a kőszá hírek nem felelnek meg a valóságnak. Nem áll nevezetesen az, hogy az utolsó napok alatt a hid ingásbéli eltérése meghaladja a kilenven millimétert s nem felel meg a valóságnak az sem, hogy a hidat le kell bontani s újra építeni. A legpontosabb számítások szerint az Eskü-téri hidat 1903. év őszén okvetlenül át fogják adni a forgalomnak, ami annyit jelent, hogy a már folyamatban lévő pótló-munkálatok ugyan egy évi késedelmet okoznak, de teljesen megdöntik azt a híresztelést, hogy az egész építkezést újból kell kezdeni.

A nagyközönség megnyugtatóására a következőkben ismertetjük a hid mai állapotát:

Az Eskü-téri hidon május 15-én észlelték az utolsó előreozsuzamlást, azóta a legérzékenyebb műszerekkel sem tudtak megállapítani semmiféle változást. Január havában azt tapasztalták, hogy a hid faltömbjei, a nélküli, hogy valahol törés vagy repedés lett volna rajtuk, a Duna felé csuszak. Ennek az előreozsuzásnak az volt az oka, hogy a hid lánci saját súlyuk erejével húzták magukat a falakat. A relette szilárdan épített falak tömegükben meg sem mozdultak, ami azt bizonyítja, hogy sziklaszilárdan vannak fölépítve. Az előrehajlás miatt azonban szorgosan kezdtek észlelni a hidó vízszintes mozgását és a legnagyobb ozsuzamlás gyanánt 33 millimétert állapítottak meg. Azóta egy hajszálnyira sem hajlottak előre a tömör falak, ami azt jelenti, hogy a faltömbök fölélenül megbírják a hid láncait, vagyis a hid súlyát. A hid akkor mutatta ezt az ingást, mikor arra körülbelül csak kétharmad, saját súlyát képező vasat felelték. A hiányzó kétharmad önsúlyt tehát ez a mostani hid ó aknaialazat nem bírja ki. Ez alatt tovább ozsuznak. Ezt kétségkívül megállapították. Ezért beszűntették a további vasszerkezet letrakását, a hid további terhelését és elhatározták, hogy az aknaialakat, a hidót megerősítik. Ez a megerősítés körülalazással történik, ami a hid külső képét meg nem változtatja, mert a falak a föld színe alatt épülnek.

A körülalazások által a hid nemcsak biztosítva, de tulbiztosítva is lesz. Ezt bizonyítják az anket számításai, melyeknél azt a szempontot vették alapul, hogy a mostani hidó falazata nem is létezik, dacára, hogy már ez a falazat is elbírja a hid kétharmad önsúlyát.

A hátralévő egyharmad, vagyis a még hiányzó 33 százaléknyi súly tartására az anket tehát oly rop-pant erős alazatot preliminar, mely a mostani fal le-számításával, egymaga képes volna az egész hid összes súlyát eltarítani. Ez valóban a biztonság tulkozása. Az emberileg kiszámítható és létrehozható legnagyobb biztonság. Ez pedig tisztán a nagyközönség iránti tulvátosságából történt, hogy ugyanis az aggodalom legesekélyebb okát is elhárítsák. Még a próbatérheés súlyát is számításba vették előre és mindezen koefi-

ciensek alapján állapították meg a körülalazás módját és terjedelmét. Ezt az egész tervet pedig már meg-állapította a hidépítésre felelős bizottság még április 27-én.

Most az Eskü-téri hidon ezt a körülalazási munkát viszik keresztül és aztán tovább folytatják a hid vasszerkezetének letrakását. A legpontosabb számítások szerint az *Eskü-téri hid 1903. év őszén okvetlenül átadható lesz a forgalomnak.* Tehát legfeljebb egy évi késedelmet okoz a pótmunkálat. Ennélfogva azok az aggodalmak is teljesen alaptalannak bizonyulnak, amelyekkel *Halmas János* budapesti polgármester és *Poányi Géza* minap kitejeztek, hogy lsten tudja csak, mikor készül el az új hid.

A sah hangversenye.

SZEMÉLYEK:

A sah.
A persa nagykövet.
Udvarnok.
Az énekesnő.
A riportert.

(Történet Párisban. — Idő: jelenkor.)

A párisi persa nagykövet nagy hangversenyt rendezett a sah tiszteletére; *Muzaffer-Eddin*, a királyok királya egy ingben, *harisnyában* és *papucsban* hallgatta végig az előadást.

— **Koncert-terem.** —

A persa udvaroncok:

Bejártuk többször a világot,
Hallottunk, láttunk eleget,
De eddig még sehose leltünk
Ilyen észbontó melegét.
Hol a sirászi rózsá nyílik,
A hőség szintén rekkenő,
De ez a hőség kutya-hőség,
Es napról-napra egyre nő.

A nagykövet:

Ilyenkor rajtunk nem segít más,
Csak a persáknak istene,
Azontéül még üdítésül
Szolgálhat nekünk a zene.
Meg is kezdődik nemsokára
A koncert, mint művelvezet,
Különbön leereszkedőleg
Szortók véletek kezét.

(Üdvözlő vendégeit.)

Az udvaroncok:

Ha jól hallottuk, megígérte
A fölséges nagy fejdelem,
Hogy a koncert legszebb díszül
Körünkben ő is megjelen.

A nagykövet:

Muzaffer-Eddin nagy királyunk
Jelen lesz, éljen, igen, el,
S majd holnap, mint első jelent, volt,
A *Figaróban* szerepel.

A komornyik, kitarva az ajtót:

Muzaffer-Eddin, persa sah . . .

Az udvaroncok, hajlongva:

Igen, ez ő! Mily bájos! Ah!

A sah, egy szál ingben, *harisnyában* és *papucsban* belép; nyújtózkodva:

Be szép az élet! Most pedig
A koncert megkezdődhetik.

A nagykövet:

A lelkesültség lángol a szívfünkben,
Éljen a sah sokáig még egy üngben!

Az udvaroncok:

Éljen a sah, a persák nagy királya,
Ne érje őt soh'sem a bú homálya!
(Leülnek. A hangverseny megkezdődik.)

Az énekesnő a pódiumon énekel:

Lenné te rózsá-rózsabimbó,
Lenné a méh . . .

(Magában):

Ha a saht jól szemügyre veszed innét,
Inkább zsidónak, mint persának hinnéd . . .

A sah:

Te nagykövet, ez pompás eszme volt,
Ez a koncert; az ember szinte holt
A nagy hőségűl és hangversenyen
Nincsen feszesség, csupa kényelem.
Nem kell izzadni, nincsen dísz-lepel,
Az ember egy szál ingben jöhet el . . .

(Tapsol)

Elég volt mostan a zene,
A hölgynek rendjel, s vigye a fene . . .
(Vége a koncertnek.)

A nagykövet:

Oh felség! Egy riportert kér alássan,
Hogy őt magas színed elé bocsássam.

A sah:

Riporter? Hol? Bocsásd be, — lásd:
En kedvelem az interjúvalást.

(A riportert belép.)

Közlelgi élem, újságíró barátom . . .

A riportert:

Felség, jó színben van, örvendve látom . . .
Csupán egy kérdést engedjen nekem:
Mindég ingben ül a koncerteken?

A sah:

Mindenhová, ahol csak zene zeng,
Egy ingben megyek el . . . Oly könnyű . . . leng . . .

Riporter:

Ez persze népszokás?

A sah:

Dehogy, de, — sóli!
Pesten tanultam vagy két év előtt.
Sokszor bejártam ott az Operába,
Es iestem, vártam, persze minidhiába:
Nem jött közönség. Egyedül valék,
Es azt gondoltam: Váram oh be rég,
Ily alkalomra, ahol tisztelen
Lehet egy komoly persa fejdelem.
Oh, mint üdült fel lelkem és a testem
Az Operában a szép Budapesteni!
Hogy hívják vissza, ah, de fáj a lábam, —
Azóta se volt ott senki Operában!
(A riportert jegyezve visszavonul.)

— Fügöny. —

A barna ismeretlen.

Unott, kopott é dal, de aktuális,
Hogy nincs több olyan olmas kis kanális,
Mint minálunk a vízvezeték.
Amelyen hogyha meglorog a csap,
A sejtalem a szivemre locsap,
Aromra ül a jéghideg verejték
S kiért hajdanta annyi könnyet ejték,
Im megtaláltam őt, — ah, rég kerestem;
Eljött a titkos, barna ismeretlen.

Mert álmaimnak forró, régi vágya,
Megtudni azt, hogy hol van vetve ágya
A szüz titoknak, melyet rejte tart
A természet, hogy senki meg ne érte,
Ki az, ki ugy csap ránk le, mint a vérese
S oly hirtelen, ha reggel hív a mosdó, —
Az arodat gyanatlanul ne mosd ő,
Hiába áll őrangyalod leszen,
Sötétebb léssz, akár a szerecsen.

Előle füss, ha szomjad inni csábit
Vagy rögtön híd a plébánost, a rábit,
Ki elbucsztat itju életedől. —
Nem tudhatod, minek rohansz elé,
Vaj' nem hoz átkos, szörnyű vérszt é lé.
Mert tegnap is megmondta már e lap,
Ha forogtat, mit hoz nekéd a csap:
Ezer vesztéjyt, jelét is elleledtem,
Mert ő a bájos, barna ismeretlen.

— xi.

FŐVÁROS.

(*) **Jelölés a tanítói- és tanítónői állásokra.**
A közoktatásügyi bizottság ma délután zárt értekez-
letet tartott, amelyen megkezdte a javaslatok tételét
az íresdedésben levő s újonnan szervezett tanítói- és
tanítónői állásokra. A bizottság a megállapodásokról
egyelőre nem ad ki jelentést.

(*) **Körforgalom a villamoson.** A székes-fővá-
ros a budapesti közúti vasutársasággal egyetértőleg
második körforgalom berendezését tervezti oly módon,
hogy a már meglévő Üllői-uti kaszárnya — Városliget
és a Kávvintér — Orozoy-ut — Városliget vonalakat egy-
bevonják és belső végpontjukat az Aréna-utra helyezik
ki. Ennek megvalósítása érdekében a Baross-téren
új vágányösszeköttetésre és az ott levő vágányoknak
részben való átthelyezésére lenne szükség. Az e rész-
ben kidolgozott tervezeteket elbírálása kapcsán a ke-
reskedelemügyi miniszter egy más megoldás tanul-
mányozását is elrendelte, amely szerint a Baross-
téren levő vágányok megmaradnának s az Orozoy-ut-
ról jövő kocsik nem a Csömöri-ut felé, hanem a
Rottenbiller-utca felé mennének a Városligetbe, innen

pedig utjakat az Aréna-uton és a Csömöri-uton át folytatnák a Kerepesi-, illetve Üllői-ut felé. A miniszter utasította a közúti vasutársaságot, hogy a jelzett megoldásra nézve megfelelő tervekkel dolgozzon ki és terjessze el azokat.

(*) **Erzsébet-sugár.** A hetedik kerületi bizottsági tagok indítványára tudvaleg a közgyűlés elhatározta, hogy a Dob-utatót szabályozza s a zigzagos utcából tizenkét öles sugárutat csinál. *Czigler György* indítvány alapján megállapították az új utvonal vázlatát is. A szabályozás végrehajtását az 1870. X. törvény alapján a közmunkatanácsot kérték. A közmunkatanács azonban a pontos szabályozási tervrajzot követelte s már előző kijelentette, hogy egy féléri stb. ad a szabályozásra. A tanács mai üléséből azt javasolta a közgyűlésnek, irón a közmunkatanácshoz, hogy elégedjék meg a vázlatos tervvel. Azonkívül írjon fel a kormányhoz, hogy a huszonnégy millió költségnél vagy más állami alap terhére vállalja el a szabályozás költségeit, mert arra se a fővárosnak, se a munkatanácsnak nincsen pénze. A részletes szabályozó tervet csak azután csinálják meg, ha akad a költségek gazdája.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Hírek a Népszínházról.** *Küry* Klára kisasszony holnap, pénteken a *San Toy* című szerepében lép fel, amelyet már régen nem játszott és amely legkiválóbb alakításainak egyike. — A *Népszínházi karénekesek jutalomjátéka* vasárnap délután lesz félhárom órákor az összes fővárosi színházban több előkelő művésznél közreműködésével. A változatosan összeállított műsor csak annyiban szenved módosítást, hogy a harmadik részben hirdettet *Fipsz*, a *híres nőszó* helyett *Rajna Ferenc* énekes dуетteje, *A bakancsok és a pikárok leányt* adják *Küry Klárával* és *Tollagi Adóffal*, a *Tekintetes ur* című magánjelenetet pedig *Rósahegyi Kálmán*, a *Nemzeti Színház* művésze fogja előadni.

** **A berlini Deutsches Theater a Víg-színházban.** A berlini *Deutsches Theater* ensemble, a kitűnő igazgatójával, dr. *Braunmuller* az élén holnap, pénteken délelőtt érkezik Budapestre s este már meg is tartja első előadását a *Víg-színházban*. A tíz estére terjedő vendég szereplést tudvaleg *Heyermann* németalföldi drámaírónak *Temény* (Hop van Zegen) című darabja vezeti. A berlini színészek a darabból, melyet mostani bécsi vendégjátékuk alatt is nem kevesebbszer, mint tizenkétszer játszottak, a délutáni folyamán csak diszletpózt tartanak. A *Remény* első előadása iránt, amely igazi művészi eseménynek ígérkezik, általános az érdeklődés.

** **A Magyar Színház bemutatója.** A *Magyar Színház* holnap, pénteken, mutatja be *A postás fia* és *huga* című énekes boházatot, amelynek sorsa elé bizalommal tekint az igazgatóság, s reméli, hogy a közönség szinte oly melegen fogadja a darabot, mint fogadta *Bécs* közönsége az eredetit, ahol hónapokon át zsu olt ház nézte az *Er und seine Schwester*, *Garibaldi* és *Niese* asszonynyal a címszerepekben. A *Magyar Színházban* ezt a két parádés szerepet *Ledyósky Gize* és *Seiklai Kornél* játszza. A darab csalánója a harmadik felvonás, ahol voltaképpen két helyen is folyik az előadás: a színházban és a nézőtérben. A darab több szereplője a nézőtérben ül, s az ő közreműködésükkel esik meg az a színházi botrány, amely megakasztja a színházban folyó előadást.

** **Baumeister a királynál.** *Baumeister Bernát*, a bécsi Burg-színház művésze, nemrégiben ült meg ötvenéves jortulóját annak, hogy tagja lett a bécsi udvari színháznak. A király ebből az ötletből érdemreldd tüntette ki a bécsi színművészt, aki ma külön kihallgatáson volt a királynál, hogy a kapott kitüntetést megköszönje. A király így szólt a művészhez: — Ön hősiességen és eredményeivel szolgált nekem és a Burg-színháznak ötven esztendőn keresztül. Az uralkodó azután a nagy művész egészsége felől tudakozódott.

** **A Városi Nyári Színház állandósítása.** Már ismétellen megemlékezünk arról, hogy *Feld Zsigmond*, a *Városi Nyári Színház* igazgatója, ezt a színházat állandósítani akarja. *Feld Zsigmond* az állandósítás iránt való kényért már benyújtotta a fővárosnak. A mérvadó körök, ugy a minisztérium, mint a fővárosnál az érdemes igazgatónak hathatós támogatásukat ígérték meg a hazafias, kulturális vállalkozásnak.

** **Patti Adélna koronázási hangversenye.** *Patti Adélna*, aki csak a múlt napokban rendezett egy hangversenyt Londonban, az angol király koronázási ünnepeinek sorában, a londoni Albert-Hallban, még egy hangversenyt fog adni. A hangverseny június 18-án lesz. Egy londoni újság azt írja az egykor világszerte oszadt énekesnőről, hogy mielőtt végleg visszavonulna — *Patti* jövő februárban lesz hatvan esztendő, — még egy hangversenykörútra indul az amerikai Egyesült Államokban.

** **A londoni opera-éva.** A londoni *Covent Garden* augusztus közepén kezd meg az idei operaváradat. Az évad alatt *Faust*, *Carmen*, *Lohengrin* és *Mária* fog színe kerülni a leghíresebb angol tenoristával *John Coates*-al. A ientebbi dalműveken kívül még *Csajkovszky: Onegin*-je is bemutatásra kerül.

** **A Nemzeti Zeneiskola (Zenede) vizsgálata.** A *Nemzeti Zeneiskolában* már a jövő héten, csütörtökön, kezdik meg a növendékek vizsgálatát, mely egész e hónap 25-ikéig fog tartani. A vizsgálatok felvételt a Zeneiskolában és a Vigadó kis terében folynak. A Vigadóban először vasárnap, 16-én vizsgáznak *Aggházy Károly* ama növendékei, akik a kamarazenét tanulták. A heggedű és zongora kiművelési osztályok növendékei kiket *Gobbi Alajos*, *Arányi Frigyes*, *Tomka István*, *Rennebaum Agosta* és *Aggházy tanárok* tanítottak, 16-án és 17-én délelőtt és délután tartják meg vizsgálatukat a Vigadóban. *Kladivó* Vilmos növendékei 18-án. *Erney József* növendékei 20-án. *Allaga Géza* növendékei 21-én és *Vajdai Béla* növendékei 22-én vizsgáznak a zeneiskolában.

** **A Városi Nyári Színház bemutatója.** A *Városi Nyári Színház* érdekes ujdonságának, *Guthi Soma Házasságunk* című új énekes boházának bemutatás előadása szombaton lesz. A nagy sikerűnek ígérkező, rendkívül kacagató darab a következő szereposztásban kerül bemutatásra:

Kulcsár Kálmán — Gyöngyi László, Sámson mester — Szentes, Lidike — Etsy Emma, László — Csongory Mariska, Kubaeska Flóris — Polgár, Polykán — Mátrai, Dusák — Gömöri, Dusák — Latabárné, Ponty — Gabányi, Kopó — Endrey, Bakos — Erzsényes, Polyepka — Bihari, Potyepáné — Szepessy, Tretyánszky — Morvai, Gazsi — Marosi, Mari — Bellini, Laura — Csizsár.

** **Magyar színészet Fiumében.** Dr. *Janovics* színtársulata teljesen meghódította a fiumei közönséget. A társulat egyes kiváló női tagjait: *Szekely Irént*, *Ledyósky Mariskát*, *Feledi Boriskát* a közönség már kedvenceinek tekinti. A társulat *San Toy* bemutatójával aratott nagy sikert. A darab háromszor egymásután került színe, s a közönség mindannyiszor megülödtte a színikört és az összes szereplőket virágokkal halmozta el. Különösen sok virágban és tapsban volt része *Szekely Irénnek*, aki a címszerepet sok bájjal játszotta. Nagyon tetszetek mellette: *Mészáros Giza* (komorna) és *Lévegy Leó* (Csuli). A harmadik előadáson *Feledi Boriska* társulata *San Toy*-t és *Sugár Jolán* a komornt. Mindketten elődeikhez hasonló ovációban részesültek.

** **Nyári Népszínház.** A *Nyári Népszínházban* ma lépett föl először a fővárosi németalföldi baletársaság *Scholl* igazgató vezetése alatt. A balet kiállításának tényleg volt bizonyítja, hogy 2000 villanyfény lény mellett működik a társaság hat bájos táncosnője. A műsor egyéb számai boházatok és egyfelvonásos vígjátékok töltik ki. A *Nyári Népszínház* a jövő héten a berlini baletársaság közreműködésével a *Hirtlapirk Nyugdíj-Egyesülete* részére rendez előadást.

** **Sohratt Katalin szerződése.** A bécsi lapokban hirt terjedt, hogy *Sohratt Katalin* visszazserződik a Burg-színházhoz. Ma illetékes részről megcátozzák ezt a közlényt.

** **Színésznövendékek vizsgálata.** Szombaton e hó 7-én, délután 3 órákor a Víg-színház színészközlőjének növendékei *Mohére Fösvényét* fogják a Víg-színház színházban előadni.

** **Blaha Sári Asszón.** Az *Asszón* működő színtársulatnak érdekes vendége volt mult szombaton. *Blaha Sári* lépett fel vendégként a *Nebántsvirág* címszerepében. Ez érdekes debute a színikör zsoltoisá meglett s előadás után a lelkes asszóni ifjúság bankettel és s:renáddal kedveskedett *Blaha Sárinak*.

** **A svéd osalagony párisi sikere.** *Arnoldson* Sigrid, az ismert svéd osalagony, eseményeszerű sikerrel arat a párisi Opera-Comiqueben, ahol most vendég szerepel. A párisiak érdeklődése oly nagy a művésznő iránt, hogy vendégjelölési a legutolsó zugitelt ház előtt folynak s egyik legutóbbi jelölése alkalomával a pénztári eredmény olyan volt, amilyet az *Opera-Comique* emállása óta nem ért el. *Oszkár* svéd király, aki legutóbb Párisban tartózkodott és jelen volt a művésznő jelölésén, a színházra ment, ahol személyesen lejezte ki elismerését a művésznőnek. Másnap a király a *Pro litteris et artibus* brillantokban foglalt nagy aranyérmét küldte el a svéd osalagonyának.

** **Hauptmann Gerhardt a német kanellárnál.** *Bülow* német kanellár a rapokban ebédre hívta meg *Hauptmann Gerhardt*-ot, az ismert német drámaíró, ami annál feltűnőbb, mert ismeretes, hogy a német osaszár épésséggel nem kedvelte eddig a *Talások* szerzőjét. *Hauptmann* egyébiránt új négyfelvonásos vígjátékot dolgozik s egyuttal *Geyer Florián* című darabjának az átidozása foglalkoztatja, mely ősszel fog színe kerülni a berlini *Deutsches Theaterben*.

** **A Fővárosi Nyári Színházról.** A Fővárosi Nyári Színházban holnap, pénteken, *Onet* öt felvonásos drámája *A vasgáros* kerül előadásra. A címszerepet *Thury Elemér*, a főbb szerepeket pedig *Fáy Flóra*, *T. Hadrik Anna*, *T. Csige Böske*, *Bera Paula*, *Bartos, Környendi, Réthey* és *Erney* játszzák. — Szombaton és vasárnap *Offenbachnak* a fővárosban rég nem adott kitűnő operetteje *A trapezanti hercegnő* kerül színe. A mulatságos, szép zenéjű operette előadásai iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik.

** **Massenet új dalműve.** A párisi *Gaulois* híre szerint, a iranciók ünnepeit zeneszerzője új dalművet ír, melynek szövegkönyve egy *Cherubin* című darabból készült, melynek a *Theatre Francaisen* kellett volna színe kerülnie de szerzője az előadás előtt visszavonta. A darabról akkor sok szó esett a sajtóban. *Massenet* már hat hónap óta dolgozik a dalművön.

** **A Fővárosi Nyári Színház ujdonsága.** A *Fővárosi Nyári Színház* legközelebbi, nagyszabású ujdonsága, mint már említettük, *A kereszt felében* című történelmi színmű lesz, mely Nero császár korában, a keresztény-üldözések idejében játszik. A külföldi színházokban nagy sikereket aratott színműből ma tartották meg az olvasópróbát. A darab nemcsak a színikör egész művészi személyzetét foglalkoztatja, hanem külön statisztéria szerződéskötését tette szükségessé. A főbb szerepek kiosztása a következő:

Nero császár — Bartos Gyula, Poppaa — Z. Ruby Erzi, Marcus Superbus — Thury Elemér, Mercia — Fáy Flóra, Berenice — T. Hadrik Anna, Stephanus — T. Csige Böske, Tigellinus — Réthey, Favius — Környendi, Licinius — Baghy Eucharía — Föti Frida. Dácia — Róza Gizella.

** **A Magyar Zeneiskola egymásután három hangversenyt rendezett.** A tegnapi, az utolsó, inkább vizsgálat volt, de az előzők igazi, magas színvonalú, élvezetes hangversenyekbe mentek. Kár, hogy a nagyközönség nem hallotta, mert ez a dérek iskola nem beszélte magáról eleget. Az első estének az volt a főérdekesége, hogy egy magyar találmány életrevalóságát bizonyította be: a vonós-zongorát. Ez a behízelt zenéjű hangszer a zongora szekrényében egy vonóségyest, gondoktát és három hegedűt rejt; a billentők a hirt meletike egy folyton tovasikló végtelen vonóhoz. A kellemes, lágyszó hangú vonós-zongorát akár családi hangszernek, akár kisebb templomban a drága orgona helyett használhatni; már a mileniumi kiállítás is nagy feltűnést keltett, mostanában pedig feltalálta: a Magyar Zeneiskola igazgatója *Schnöller Lajos*, még tökéletesítette is, egy elsőrangú magyar hangszergyáros pedig — valahára! — hozzákezd a vonós-zongora tömeges készítéséhez. A sajtóság hangszer mellett a hangversenyen természetesen másoknak is volt nagy sikerük: a zeneiskola közreműködő tanárainak, akik számottevő előadó művészek: zongorán *Armandóla Aranka* és *Fusz Ferenc*, éneken *Manhet*, a jeles baritonista. Vendégül lépett fel *Zofajt Juliska* váci énektanárnő szépen iskolázott, üde szopránjával. Zenekara is van a Magyar Zeneiskolának: ez játszotta el a második hangverseny mindegyik számát, ismert nehéz hangversenydarabokat s két sikerült magyar művet; karnagyának, *Fusz Ferencnek* Magyar megnyitóját és *Schnöller igazgató* rapzódiáját; a VI—VII. kerületi kör dísztermének kitűnő akusztikájában a jól iskolázott művészből feladatok is természetesen megoldó fiatal zenekar játékát teljes elismeréssel aratott. Tegnapi vendége nyenkit vonult fel a magasabb készűltségű növendékek hosszú serege; ki a zongorához, ki a cimbalomhoz, ki hegedűvel, ki gondoktával a kezében; persze a legzajosabb tetszés két fiatal hölgynek jutott ki, *Manhet* énektanányainak, de azért *Armandóla Aranka*, *Hegeusné K. Róza*, *Faidy, Riedl, Waldmann, Ruppik, Kusitsa* stb. tanárok is hivatalos, jeles öröknek bizonyultak, amilyenek múltók is a tizenhat éve fennálló Magyar Zeneiskola megállapodott jó híréhez.

** **A Városi Színikör új tagja.** *Feld Zsigmond*, a Városi Színikör igazgatója szerződtette *Rathonyi Tila* koratorénekesnőt, aki *Dévat* Janka énekeskölőjének végzett növendéke és a vidéken már sok megérdemelt sikerben volt része. A jeles tehetségű fiatal művésznő jövő héten mutatkozik be a *Cigánybíró* Szaffi szerepében.

** **A nyitra-zombori színházak pályázata.** A *nyitra-zombori* színházakra kiírt pályázat határideje a tegnapi nappal lejárt. A két város színházára több igazgató pályázott, ahik közül *Monori Károly* igazgatónak van legtöbb kilátása a sikerre. *Monori* egyike a vidék ambiciózusabb és jobb igazgatóinak, akinek személyében a két város színháza a legjobb művészi vezetőre talált.

** **Pályanyertes férfiarok.** Az *Országos Dalos-Egyesület* a temesvári országos dalos-ünnepe verseny térfikarát pályázatot hirdetett. A pályázat eredményét már hirdették ki s az eredmény a következő: Az első díj nyertes *König Péter* kassai színművész karnagy, a második díj *dr. Szölösy Attila* kolozsvári honvédeztudorvos, a harmadik díj *Ardányi* (Szentgály) Gyula, a negyedik *Szotoryi-Nagy* János tanár, az ötödik *Lányi Ernő* miskolci zeneiskolai igazgató.

** **Egy darab jövedelme.** *Capus Alfréd*: A két iskola című vígjátéka nemrégiben érte meg a párisi Varietés-színházban századik előadását. Ez a száz előadás kerék 700.000 frank jövedelmet hajtott, vagyis 50.000 frankkal többet, mint ugyanennek a szerzőnek szintén száz előadását ért. A *Szerencse* című darabja.

** **A martiniqueiek javára.** A bécsi *Deutsches Volkstheaternek* a *martiniquei* katasztrófa menekülteji javára a napokban rendezett előadása háromszor koronát jövedelmet. Az igazgatóság a francia nagykövetségnek adta át az összeget.

** **Uj keringő.** Dallamos keringő jelent meg *Sylphid-raiser* címen *Dr. Deutsch Albert*-ől. Ara 2 koronra s Rózsavölgyi s társa cégnél kapható.

** **Videki színészet.** *Makó* Lajos Nyiregyháza működő színtársulata a minap hozta színre *Somló Sándor Szombatok* című drámáját nagy sikerrel. A darab sikeréhez hozzájárult a kitűnő előadás, amelyet *Makó* rendezett. A dráma főszerepét, *Péchy Simont* *Sebestény Géza* játszotta művészi erővel, jócska kvalitásokra való színezéssel. A budai színikörből előnyösen ismert fiatal művészt szép alakítása során nyit színen is megtapsolták. *Péchy Margit* szerepében *Mészáros Margit* játszott nagy hatással. Az előadás sikeréhez hozzájárult *Palagyi, Jeszenszky* Irén, *Farkas Béla*, *Krémer, Klenovics, Szilágyi, Hahnel Aranka, Krémerné* és *Pataki Béla*. — *Aradról* írják nekünk: *Zilahy Gyula* a napokban lejezte be működését a téli színházban fényes erkölcsi és anyagi sikerrel. **Június 1-én a**

nyári szinkörben kezdte meg előadásait *Herczeg* Ferenc regényes színművével, a *Balaton regével*. A darab nagy sikert aratott. A közönség egyáltalán nagyon kedvelte a társulatot és *Zilah* igazgatót, aki teljesen beváltotta annak idején tett ígéretét. A színiügyi bizottság legközelebb közönséget fog szavazni a *Zilah* igazgatóknak, az aradi színház felvirágoztatása körül szerzett érdemeiért. A nyári műsor igen változatos. Legközelebb megkezdődnek a vendégszerelések, melynek során *Hegedűs* Gyula, *Ujházi* Éde, *Fáy* Szeréna, *Fármay* Ika és *Kéry* Klára fognak játszani Aradon. *Zilah* igazgató megszervezte az összes fővárosi városágokat, melyek még a nyár folyamán bemutatásra kerülnek.

Egy heven esztendő színésznő. A német színművészetnek egykor ünneplést nagysága, *Seebach* Mária a napokban előtette be hetvenedik évét. A művésznő ebből az alkalomból a német császárné leveiben üdvözölte s a szász-meiningeni herceg a „Pro litteris et artibus” érdemkeresztelést tüntette ki.

**** Hangverseny a Telefon Hírmondóban.** A Telefon Hírmondó szerkesztősége ma — pénteken — este előzetesnek szórakoztatására házihangversenyt rendez. Hangverseny, mely fél 9 órakor veszi kezdetét, közreműködők: *Leopold* Franciska és *Lichtenstein* Dóra úrnők, *Balla* Miklós, *Latabár* Kálmán, *Kalmár* Béla, *Ney* Bernát és *Solyomossy* Elek úr. — A hangverseny után az est folyamán érkezett lejjebb híreit olvastatja fel a beszédfőnök, majd annak bevezetéssel 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókön keresztül.

MŰVÉSZET.

□ **Tinódi Sebestyén emlékszobra.** A király által a nemzetnek ajándékozott tíz szobor között van *Tinódi* Sebestyénnek, a régi híres lantosnak a szobra is. *Bezerédi* Gyula, az ismert szobrász mintázta az emléket, melyhez a művész előhasznált *Tinódinak* Lőcsén fennmaradt egykoru képését. Az érdekes emlék a Népszínház elé jön, a Kerepesi-ut mentén levő kis park közepére. Az emlékszobor a jövő évben lesz kész.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Hűség és tudomány.** Minden meteorológiai jelentésnél többet mond e mai hír a történettudósokról. A *Történelmi Társulatnak* ma delutánra kitűzött választmányi s egyuttal fölhasználás ülése elmaradt, mert a tagok nem jelentek meg határozathozatalra képes számban. A *Történelmi Társulat* most már a nyár folyamán szünetet tart s a legközelebbi ülése szeptember hónapban lesz.

○ **Az Erdélyi Irodalmi Társaság közgyűlése.** *Kolozsvárról* írják: Az Erdélyi Irodalmi Társaság hétfőn tartotta rendes évi közgyűlését gróf *Kun* Géza elnökelete alatt. Az elnök megindult szavakkal adott kifejezést ama veszteségnek, mely *Kolozsvár* városában az irodalmi és művészeti életet is érte *Bánffy* Dánielnek elhunytával. A társaság *Márki* Sándor indítványára elhatározta, hogy a megboldogult családja részvét-iratot intéz. *Csengeri* János, a társaság titkára felolvasta az évi jelentést. *Széchy* Károly tett részletes jelentést a *Debreceeni Márton-emléktünnep* dolgáról. A társaság köszönettel vette tudomásul a jelentést és elhatározta, hogy az országos debreczeni emléktünnepet november 9-ikén tartja meg. Elhatározta továbbá, hogy *Indai* Gyulának, az oly korán elhunyt nagytehetségű költőnek egykori lakóházát június 15-ikén emléktáblával jelöljék meg.

○ **Magyar író finnül.** *Jalava* Antal finn író és tudós, a magyar tudományos akadémia tagja, újabb jelét adta a magyar irodalom iránt érzett rokonszerevének. Leördította *Berczik* Árpád több józsiu novelláját *Hauskoja* *Helkia* (Vidám percek) cím alatt. A legújabb finn-magyar könyv-izléses kiállításban jelent meg.

○ **Jó Egészség.** *Nagy* Albert népszerű és egészségügyi újságjának, a *Jó Egészségnek* most jelent meg 11-ik száma a Gyermekepolás és Gyermekevédelem című melléklettel. Az új melléklet *Nagy* Albert, *Gyömrői* Oszkár, *Turcsányi* Imre és *Deutsch* Ernő gyermekorvosok cikkeivel jelenik meg. A *Jó Egészség* dr. *Bálint* Rezső és dr. *Vámosy* Zoltán cikkein kívül közli *Laufenauer* tanárnak egy nagyérdemű nyilatkozatát. A jeles szaklap előfizetési ára egy évre 2 korona. Budapest, IV., Múzeum-körút 15. sz. alatt rendelhető meg.

VIDÉK.

— **(Iskolaváltások.)** *Husztról* táviratozza tudósítónk: *Zsitvinszki* Mihály államtitkár a polgári iskola új épületének felavatására *Nyegre* László országgyűlési képviselővel ma reggel *Husztra* érkezett és lelkes fogadtatásban részesült. A pályavárvan *Szabó* Sándor aispán üdvözölte. Az államtitkár hosszú kocsisor kíséerte be a fellobogozott városba, miután a várból üdvözölések szóltak. A megnyitásnál a város, járás és a gondnokság részéről *Toma* főszolgabíró, a tanfelügyelőség részéről *Wekerle* László tanfelügyelő, továbbá *Bévez* Lajos iskolaigazgató és *Kovács* tanuló üdvözölték az államtitkárt, ki szép beszéddel az intézetet megnyitottnak nyilvánította. Az államtitkár ezután megtekintette a város összes tanintézetét és délelben a papság küldöttségét fogadta, mely *Balog* Mihály zülhén püspök helynök vezetése alatt jelent meg.

Tisztelt még a szigeti tanintézetek küldöttsége *Pap* Tibor, a tisztviselők küldöttsége *Petrovics* Lajos kir. tábíró bíró vezetése alatt és az orthodox izraelita hitközség. A kaszinó-keretben 100 terítékes banket volt, melyen lelkes lelkeszőntökben ünnepelték az államtitkárt. Este a varromok közt tüzijáték, hangverseny és bál volt.

Ungvárról táviratozza tudósítónk: A kultuszminiszter képviselőletlen *Halász* Ferenc osztálytanácsos jelenlétében ma avatták fel az ungvári két állami népiskola épületét. *Hidasi* tanfelügyelő és *Idvitsy* polgármester a kormányknak gondoskodásáért köszönetet mondtak. A város ünneplő közönsége nevében üdvözítő táviratot küldtek *Wlassics* miniszternek. Az ünneplő *Török* Ióspán és *Fürcaak* püspök is résztvette. Este banket volt.

— **(Megjutalmazott tanítók.)** A Vas vármegye németajku lakosainak magyarosítása céljából alakult magyarnyelvi bizottság tegnap fejezte be vizsgálati körútját a megyében *Bezerédi* István aispán vezetése alatt. A vizsgálatok szép eredményt mutattak, a gyermekek folyékonyan beszéltek magyarul. A bizottság a tanítóknak jutalmakat osztott ki. Összesen tizenegy tanító kapott 1400 koronát. *Békássy* István földbirtokos pedig négy darab huszoronás aranyat adott négy óvónő részére. — A Torontálvármegyei Magyar nyelvterjesztő Egyesület *Muth* Jánosné német-nagy-szemiklői tanítónő, a magyar nyelv terjesztése körül szerzett érdemeiért immár másodszer 5 darab 10 koronás arannyal tüntette ki.

— **(Apátimise.)** A napokban tartotta *Abonyban* első ünnepi apátimiséjét a báttmonostori apátplébánosssá kinevezett *Lévay* Mihály abonyi esperes, a kiváló költő. Dr. *Kiss* János egyetemi tanár nagyhatású szónoklata és a kaszinóban rendezett banket, amelyen *Gulner* államtitkár is megjelent, fejezte be a lelkes ünnepélyt.

Nyiltér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógyszer rendkívül sikeres lesz alkalmazva kővérsény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbélyoknál. Biztos védelem szédülés és elmezavar ellen. 14 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógyszer megalkotójának és egyedül képviselőjének egyet. orvosának (Hemopatia) rendeltésköze van

Dr. KOVACS J.

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9—10 és 3—6-ig. Díjazott levele válaszol.

Belegyet intézetem kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógyszeré.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta lérvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES”

FORRÁS

természetes szénasvadás ásványvíz, mint fel-tétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénasvartartalmánál fogva nemcsak biztos övőszert fordító elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszoroknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légség és húgyzervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár: ÉDETSKUY L. Budapest,
cs. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz-nagykereskedő.
Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Dr. MITZGER IMRE

ügyvédi irodája

Budapest, VI., Teréz-körút 44.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Dr. Takács Zoltán bankgyára.** Dr. *Takács* Zoltán és társai bankházmisítási bűnpörének tárgyalását ma folytatta a királyi tábla. A védők ma folytatták perbeszédeiket; dr. *Pap* Zoltán beszédében iparkodott bizonyítani *Gruber* István lényképzés ártatlanságát. Utána dr. *Weiss* Odón *Bálint* Ferenc védője beszélt, majd *Visontai* Soma *Halász* *Szabó* Sándor és Imre védője, utána pedig dr. *Keszis* Antal özvegy *Korda* Gergelyné védője terjesztette elő védőbeszédét. A tárgyalást holnap folytatják.

§§ **A Tarnóczy-Fehér-pör.** A Kuria felülvizsgálata tanácsa ma reggel fogott bele annak a pörnek a tárgyalásába, amelyet *Tarnóczy* Gusztáv indított *Fehér* Miklós gépváros örököséi ellen azon a címen, hogy atyjuk 40.000 forinttal tartozott neki a török-becsei ingatlan vételére lejtében. Ezt a birtokot 1884-ben vásárolta *Fehér* Miklós *Tarnóczy* Zoltán. Az örökösök *Tarnóczy* követeléseivel szemben a tőzsdebírósnak keresetkeltő állatmat s a tőzsdebírósnak ítéletileg meg is állapította, hogy *Tarnóczy* még 1884-ben megkapta a török-

becsei ingatlan vételárát. A kir. ítélőtábla azonban ítéletelennek mondta a bírőbírósnak, mire a Fehér-örökösök a törvény rendes útjára vitték pörüket s a járásbírósnak a Fehér-örökösöknek adott igazat. A budapesti törvényszék azonban megváltoztatta a járásbírósnak ítéletét s a Fehér-örökösöknek keresetükkel elutasította. A felülvizsgálati tanács előtt, melynek elnöke *Szabó* Albert, a Fehér-örökösökét ma *Edvi-Illes* Károly, *Tarnóczy* dr. *Pap* Józsei képviselte. A bonyolított pör előzményeinek és anyagának ismertetése után az ügyvédek hosszasan fejtegették megbizók-nak igazat. A bíróság e hó 11-ikén, szerdán reggel, háromnegyed tíz órakor fogja kihirdetni ítéletét.

§§ **Királysértő szerkesztő.** Belgrádból jelentik nekünk, hogy az ottani törvényszék a *Kukurek* című éleláp szerzőjét *Ferenc* József király megsértése miatt három havi fogságra ítélte.

A Tomka-féle betörés.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. — Budapest, június 5.

A krimináls szenczióciók terén e söréndű volt az a betörés, amely az idén, január elején dr. *Tomka* Samu budapesti főorvos lakásán történt. Mialatt az orvos nejevel kültőlődön járt, *Andrássy*-úti lakását feltörték és kitöszötték. Elvitték minden értékesebb holmiját, drága iestményeit összevagdalták, a kasz-száját kifurák s ellopják százezer korona ára értékpapirjait. *Tomka* bejelentette az esetet a *Triestzi* Általános Biztosítótársaságnál is, melynél télesztendővel azelőtt a vagyonát betörés ellen 176.000 koronára biztosította. A rendőrség megindította a nyomozást s már harmadnap megtalálta egy bécsi bankházban a *Tomka* értékpapirjainak egy részét, melyeket egy álszakállas ur adott el a bankházban december utolsó napjaiban. A személyleírás rá-illetett magára *Tomkára*, s azért őt iogták gyanuba, hogy a betörést csak szimulálta, hogy így megkapja a biztosított összeget. Amikor *Tomka* ennek neszt vette, egyilkos lett, amivel még inkább magára zudította a gyanut. A vizsgálat azonban tovább folyt, s ennek során letartóztatják *Tomka* testvérbátyját, *Marót* Sándor bécsi magánzó, aki, mint kiderült, a biztosított értékpapírok egy részét Bécsben a kritikus időben e'adta. *Marót* tagadta, hogy neki a csalásban része volt. Ő csak január 6-ikán tudta meg, hogy *Tomkának* mi volt a terve. Megtudta ezt egy levélből, melyet *Tomka* azzal a kikötéssel bízott rá, hogy azt csak január hatodikán bonssa föl. Ebben a levélben, melynek azonban ma már nyoma sincs, *Tomka* állítólág beismerte neki, hogy a betörést csak szimlelte, hogy így a börtenszetségek által megcsappant vagyonát rekonstruálja. Később megkerültek az állítólág szintén ellopott ékszerek. Ezeket *Marót* *Xaver* Ferenc névre egy osztrák köz-ségbe küldte poste restante. Mindezekből nyilvánvaló volt, hogy *Marótnak* része volt a csalásban. Mint magyar állampolgárt *Budapestre* kísérték, s ma ülték előtte törvényi csalásban való bűnrészességért. Az ítélőtáncsban *Agoraszó* bíró elnökölt. A vádhatóságot *Daróczy* királyi ügyész, a biztosítótársaságot dr. *Darvay* Fülöp és dr. *Tomka* özvegyét, mint sértett íelt, dr. *Polák* Illes képviselte. A vádottat dr. *Friedmann* Bernát védi.

A tárgyalásra kilencvennégy tanút idéztek meg. *Tomka* fiatal özvegye még gyászban jelent meg a bíróság előtt, hogy megvédelmezze a férje emlékét, akit ő árattannak tart. Szerinte a betörést a sógora, *Marót* Sándor követte el, aki a rendőrség jelentése szerint is mindeur képes.

A tárgyalás egy kis vitával kezdődött. Az ügyész ugyanis tiltakozott az ellen, hogy az özvegy a tárgyaláson a sértett íelt jogait gyakorolja s ugyanigy vélekedet a védő is. A törvényszék azonban megadta a jogot az özvegynek, hogy mint sértett íelt szerepeljen a tárgyaláson.

(A vádlott.)

A vádlott *Marót* Sándort hallgatták ki ezután, aki kisujszállási születésű, negyven éves, nőtlen, keresztelő. Büntetve nem volt. Az elnök kérdésére azt mondta, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondja, hogy az 1901. év első felében *Tomka* nála volt, s köcsönt kért tőle. Főljánlott neki fedezetet. Negyven ezer forintot kellett adnia. A pénzt odaadta neki, de csak akkor, a mikor a fedezet már a kezében volt.

Az elnök: Mi szüksége volt *Tomkának* az ön pénzére, a mikor takarékpénztári könyve s értékpapirjai voltak, s a budapesti piacon annyit kapott volna, amennyit akar?

Vádlott: Azt gondolom, hogy talán a feleségem előtt rejtgetni akarja a dolgot.

— Miennyi készpénzt adott *Tomkának*?

— Nyolcvanötezer koronát.

— És ő mitéle fedezetet adott?

— Egy takarékpénztári könyvet s koronaárádeket.

— És mivel okolta meg *Tomka*, hogy mire kell neki a pénz?

— Azt mondta, hogy egy jó üzletet csinál vele.

— Hogy lett az a pénz, amelyet *Tomkának* adott?

— Azt én nem tudom.

— Amikor *Badenben* volt *Tomka*, találkozik önnel az alatt az idő alatt Bécsben?

— *Legelőszor* találkoztam vele december 24-én. Akkor kért meg, hogy adjam vissza neki rövid időre

a papírjait. En ezt meg is tettem s ő négy nappal rá visszafizette a 85,000 koronát. Ugyanakkor kért, hogy helyezze el neki valamely banknál 65,000 koronát.

— Ha neki annyi pénze volt, mi szüksége volt arra, hogy öntől 85,000 koronát kérjen?

— En kérem nem sokat beszéltem vele erről a dologról.

— Volt még önnek pénze azon a nyolcvanezer koronán kívül, melyet Tomkának adott?

— Volt még vagy negyven-ötvenezer korona pénzem.

— Honnan vette ön azt a százkilencvenezer korona áru koronajáradékot, melyet egy ismeretlennek el akart adni?

— En csak ürügyképpen mondtam ezt Bérczi kapitánynak, hogy a testvéremet megmentsem.

— Hogy kerültek önhez a briliánskövek?

— En csak egy gyűrűről tudok. Tomka azt mondta, hogy adjam el az egyik gyémántgyűrűjét.

— Mért akar a eladni?

— Nem szeretle.

— Mit tud Tomkáról? Mit mondott önnek a betörésről? Vagy talán csak az újságból tudta meg a dolgot?

— Soha egy szót nem beszéltem erről.

— Mikor adta át önnek azt a levelet, melyre nézve kikötötte, hogy csak január 6-án bontsa föl?

— Ezt január ötödikén adta át s akkor meg kellett esküdönnöm, hogy nem fogom előbb fölbontani.

Azt írta, hogy rosszul megy a dolga, a bírén sokat veszít, ha lehát hallani fogom, hogy nála betörés történt, azt ő követte el.

— Mi érteleme volt annak, hogy Tomka önnel közölte azt a dolgot, melyvel maga-magát valója, akkor, mikor még nem is sejtette, hogy a nyomozás ő ellene fog irányulni?

— O először is arra kért engem a levélben, hogy ne áruljam el, hogy nekem értékpapírt adott zálogba.

— Hová lett az a levél?

— Összetéptem.

— Kár volt azt összetépnie, mert az megmentené magát. Önnek, ugy látszik tudomása volt Tomka tervéről, mert hiszen értesítette önt annak minden részleteiről.

— Nem tudtam róla semmit.

— Hát a betörő számszámokról mit tud?

— Tomka megkért, hogy vásároljak neki műszereket. Adott egy jegyzéket s megmondta, hogy hol vásároljam a műszereket. Tudtam, hogy Tomka fülek és koponyák preparálásával foglalkozik s így nem tűnt föl, hogy számszámokat vásárol.

Az önkök fölmutatja a számszámokat, köztük egy jókora furót.

— Ilyen furót csak nem használnak a fülek preparálásánál, — jegyezte meg az önkök.

— En kisebb furót vettem neki. Erről a nagy furóról nem tud semmit.

(Az özvegy.)

Ezután Tomka özvegyét hallgatták ki. Az önkök figyelmezteti, hogy joga van a vallomását megtagadni, arra való tekintettel, hogy Marót a sógora. Tomkáné kijelenti, hogy valani akar. Elmondja, hogy száz ezer korona hozománya volt, mikor Tomkával 1893-ban megesküdött. A pénzen Tomka értékpapírokat vásárolt.

Az önkök: Mennyi volt férje évi keresete?

Tomkáné: Nem tudom.

— Sok dolga volt?

— Sok.

— Nagy lakást tartottak?

— Meglehetősen nagy volt. Egy évre 1800 forint bért fiztünk.

— Es mennyit költöttek a háztartásra?

— En a konyhára 150 forintot kaptam havonta.

— Mit tud arról, hogy az ön férje és Marót közt milyen viszony volt?

— Üzleti viszony, ugy tudom, nem volt köztük.

— Járt Marót Budapesten s meglátogatta ilyenkor önöket?

— Kétszer látogatót meg bennünket. Egyszer öt napig, egyszer nyolc napig volt a vendégünk.

— Van-e arról tudomása, hogy a férje Maróttól pénzt kért kölcsön?

— Erről nincs tudomásom.

— Taval december 21-ikén önkök elutaztak Badenbe. Minek utaztak oda?

— A férjem ideges volt.

— Beszélte önnek, hogy mi dulta föl a lelkét?

— Be akart lépni egy klubba, de nem vették föl.

Ezt nagyon a szívére vette s attól fogva nagyon ideges volt.

— Mi volt az oka annak, hogy a cselédeket elküldték? Mások, mikor hosszabb időre elutaztak, nem küldték el őket.

— Csak az első évben nem küldték el őket. Akkor történt velünk, hogy az egyik cseléd rögtön elutazott, a másik pedig elcsavartot, ugy, hogy mikor hazajöttünk, nem tudtuk bemenni a lakásba. Akkor határoztuk el, hogy máskor nem tartjuk meg a cselédeket, ha elutazunk.

— A férje, ha otthon volt, rendszeren a rendelőszobában tartózkodott és ha dolgozott, bezárkózott?

— Soha.

— Hogy van az, hogy egyes tanuk mégis azt mondják, hogy bezárkózott?

— Az határozatlan nem igaz.

Az önkök felmutatja az özvegynek a számszámokat, köztük a furót. Tomkáné kijelenti, hogy ezeket a számszámokat a férje még legénykorában szerezte be.

Az önkök: Badenben mindig együtt voltak?

Tomkáné: Mindig. Legtöbbjében egy-két óra hosszáig volt távol s akkor vagy iürüdt, vagy sétált, vagy a kávéházban volt.

— Mielőtt elutaztak a férje rövidebbre nyíratta a haját?

— Ezt mindig megtette, valahányszor elutaztunk. Nem szeretett idegen nyírkozni.

— Mikor Badenből visszajötték s Bécsben megállapodtak, beszélt akkor a férje Maróttal?

— Igen.

(A betörés.)

— Hogy találták a lakást, mikor visszajöttek?

— Megérkezünk, felmentünk a lakásba s észrevettük, hogy egy kép össze volt vágva, a szekrények be voltak zárva, a szobákban nem volt nagy rendtelenség, csak a térjem dolgozószobájában. A férjem szobájában a kassza ajtaja nyitva volt, irások hevertek a földön és sok por, az összes preparátumok a földön hevertek.

— A férje milyen magatartást tanusított?

— En nagyon megmedtem s rosszul lettem; amikor magamhoz tértem, lájtam, hogy a férjem nagyon meg volt ijedve, sápadt volt s én nyugtattam meg, hogy zárjuk be a szobát s menjen a rendőrséghez.

— Mit mondott a férje?

— Nem beszélt sokat s én hamarabb visszanyertem a nyugalmamat, mint a férjem, aki talán jobban megijedt mint én.

— De hiszen a férjének tudnia kellett, hogy biztosítva volt mindegy?

— A férjem nagyon ideges volt s különösen azért ijedt meg, mert látta, hogy a preparátumai, amik az ő büszkeségét képezték, összetörve hevertek a földön.

— Tudta ön, hogy mikor s mennyire biztosította a férje a vagyonukat.

— Igen, a papírokat 60—70,000 forintra biztosította. A biztosítás előtt volt tartotta a férje az ön hozományát, az értékpapírokat?

— A bankban!

— Mért nem hagyta ott?

— Mert a férjem mindig vásárolt a meglevő papírokkal s nem akart folyton a bankba szaladni.

— Hogy magyarázza meg, hogy a Wertheimkasszát később vásárolták, mint a biztosítást megköltötték?

— Dehogy előbb vettük a kasszát.

— 1901. október 12-én kötötték a biztosítást s 180,000 koronára értékelték a papírokat, a kasszát pedig 3 nappal későbbben szállították?

— En ugy tudom, hogy előbb.

— Beszélte önnek a férje a rendőri nyomozásról?

— Igen, elmondta, hogy a házmesternek mutogatnak fotográfákat. Kérdezték tőle, jart-e valaki a lakásában. Január 10-én, pénteken délelőtt egy detektív volt nálam és elmondta, hogy Bécsben megtalálták a papírokat, én örültem, mondtam is férjemnek, aki azt mondta hogy ő nem örül, mert ő oiesőn vásárolta a papírokat s a biztosító-társaság csak abban az árban fizeti ki, ahogy a biztosításkor megbeséltük.

— De hiszen ha megtalálták a papírokat, akkor örülnie kellett a férjének, mert így a papírok teljes értékben megvoltak.

— Igen, csak hogy a papírokat már akkor eladta valaki Bécsben.

— Tudta ön, hogy a férje Bécsbe megy?

— Igen, mert pénteken este már mondta a férjem, hogy valószínűleg Bécsbe kell mennie. Azt tudom, hogy a rendőrségnél figyelmeztelték, hogy a ronkonokat ne értesítse.

— Hogy buszozott el öntől?

Az asszony elkezdett sírni, pár percoig hallgatott s nem tudott szóhoz jutni. Az önkök látván kinos zavarát, öt percre felülgesztette a tárgyalást. Szünet után folytatta az önkök Tomkáné kihallgatását.

— Milyen természetű volt a férje?

— Csendes, magabazárkózt ember volt; egy kedvelése volt: a festészet, vásárolt is képeket.

— Beszélte önnek Marótról, szerette-e?

— Igen, szeretle.

— Hát azt tudja-e hogy Marót tanácsolta férjének, milyen papírokat vásároljon?

— Igen, adott neki tanácsokat, de ő soha sem fogadta el.

— Vegyen erőt magán s mondja el, hogy került önhez az a levél, amit a férje dr. Hernádihoz címzve január 11-én önhöz intézett.

— En azt a levelet sohasem láttam.

— Nézze meg a levelet, a férje írása? (Átvesszi a levelet, elolvassa.)

— Igen, a férjem írta?

— Megbeszélte önök a biztosítást?

— Nem.

— Észlelte ön az urán nagyobb idegességét, amikor Bérczi kihallgatta?

— Igen, mert Bérczi feljött hozzánk s ott valotta a férjemet olyan módon, hogy én a férjemnek még nevetve mondtam, hogy úgy kérdez téged, mintha te lennél a tettes. A biztosító-társaság embere mindennap nálunk volt, a betegek is zaklatták a férjemet, nem ebédelhetünk, nem vacsorázhatunk a rendes időben, ugy hogy én már pénteken azt mondtam a férjemnek, hogy vasárnap bezárjuk a lakást, ő letek-szik, hogy kipihenje magát.

— Gyanusította-e Bérczi kapitány egyenesen a férjét?

— Nem. Bérczi azt mondta, hogy volt egy ember, aki Bécsben eladta a papírokat teteke baja volt, Blaunak hívják, ismert-e azt az embert? A férjem azt mondta, hogy nem. De a kérdéses folyamán Bérczi egyre azt mondta: doktor ur, ön most mindig magára gondol s a férjem nagyon idegesen fölpatant s azt mondta Bérczinek: Kapitány ur ön engem gyanusít, mire Bérczi azt mondta: Beszültemre, nem.

Ezután Tomkáné megeskütése kerüit szóba. Az ügyész s a biztosító-társaság ügyvédje ellenzte, a védő nem kívánta Tomkáné megeskütését. Pollák Illes kérte a tanu megeskütését. A bíróság azonban egyelőre nem határozott e kérdésben. Az önkök a tárgyalást délután 3 órára elhalasztotta, amikor a tanuk kihallgatását folytatták.

(Tanuvallomások.)

Déltűn 4 órakor folytatta a törvényszék a tárgyalást s megkezdte a tanuk kihallgatását. Az első tanu dr. Narciss bécsi rendőrszűviselő. Marótnak a bécsi rendőrség előtti kihallgatását s az ellene folytatott nyomozat részleteit mondotta el. Marót azt vallotta, hogy a betörést maga Tomka követte el, sőt még a jurók alakját is lerajzolta Marót, amelyekkel a lopást végrehajtotta Tomka s amelyeket a Garnison-utcában vett egy Kattelka nevű kereskedőlegénytől.

Marót megjegyezte a tanu vallomására, hogy ő németül nem volt. O Bérczivel magyarul beszélt. Mikor Bérczi bevégezte vele a beszédet, kijelentette a tanu és Stukar rendőrtanácsos előtt, hogy nem kívánja a letartóztatását. Azzal Bérczi eltávozott, hogy Budapestre utazik. O (Marót) továbbra is ott maradt még a rendőrség épületében s hallotta, mikor a de-tek-tív mondta, hogy Bérczi lenn van a kapuban, vár Marótra. Marót azonban sokáig késett s így Bérczi eltávozott anélkül, hogy többet beszélhetett volna vele.

Spielmann Rudolf bécsi bankárt hallgatta ki ezután a bíróság. A tanu veit és adott el értékpapírokat Marótnak s ezen üzleti összeköttetéséről tett vallomást. Gbél Leonard tanu szintén arra nézve vallott, hogy Marót vele is összeköttetésben állott az értékpapírok értékesítése, illetve eladása és vételé dolgában. Siva Janos, az anglo-osztrakkbank főszűviselője eladta, hogy nála az értékpapírokat egy asztrakkán-kabátos, fekete körszakállas ember adta el a bankban. Löwy Bernát bécsi tudakozó-művészi irodai alkalmazott arra nézve vallott, hogy Marót vagyonü állásáról szóló információk beszerzését őt két ízben bízták meg. Mind a két ízben jó információkat nyert. Viktor Manó ügyvédjelölt hallgatta ki a bíróság. Pácense volt a tanu dr. Tomkának, aki rendelőráin gyakorta kérdezősködött tőle, mint jogászmembertől, aki olyan ügyvéd irodájában dolgozik, kinek sok biztosítási pöre van, hogy a betörés elleni biztosítás esetén mint kell a kárt bejelenteni, hol kell tartani a bebiztosított értékeket, a kasszakiucost. Diene Erzsébet társalkodónő egy kis fiuvál jart fel dr. Tomkához, ahol semmi lényegest nem veit észre.

Ot pere szünet után Komros Gyula bank- és váltóüzleteladónost hallgatta ki a bíróság. Tanu részletesen felsorolta, micsoda értékpapírokat veit meg Tomkától.

Dr. Fiedmann: Az öngyilkosság előtti időben is jart Tomka önhöz?

— Igen gyakran.

— Nem vettek észre rajta valami izgatottságot?

— De igen, mikor a Pester Lloyd estilapjából olvastuk előtte, hogy a tettesnek nyomában vannak. Thomka ahevetit hogy örült volna a hírnék, izgatottan jart-kelt az üzletben.

Dr. Pollák Illes: Igaz az, hogy Tomka többször kereste önnél az ellopott értékpapírok számát?

— Igen, s mi csak részben tudtuk azt neki megadni, sőt hogy mint régi kommittensűnknek szűvisességet legyűnk, még az allampénztárban és utána kerestűntük.

Az önkök a délután kihallgatott tanukat megeskütte ezután és a tárgyalást holnap reggelre halasztotta el, mikor a tanuvallomásokat fogják folytatni.

A keszthelyi családirtó.

Nagy-Kantssa, június 5.

A nagykanizsai esküdtűszék elő ma elegáns, magas növűsű embert vezetett a bírűntűr. Ez az ember, akit Laskay Tivadarnak hívnak s akinek néhány hónappal ezelűtt még virázűsű üzlete volt Keszthelyen, olyan bűnnel van vádolva, aminűtt vagy az örűtsűg vagy a fenevadak lelketlensűge tudna csak elkövetni, ha az örűtsűg ilyen fokűg tudna összegűyűlemeni egy ember agyában s ha a fenevadak ennyire tudnának vétkezi a természet ellen. Laskay Tivadart, aki özvegy ember, avval vádolják, hogy mérűggel megűlte két gyermekűt, hogy elvehessen felesűgűl egy nűt, akit szeretűt. A borzalmas bűnpűr a tárgyalűsű terembe nagy közűnsűget vonzűt, mely elűtt ma még alig domborodott ki valami abból, hogy Laskay Tivadart jogosan vádolják a rűmes cselekedet elkövetűsűvel.

A tárgyalűst reggel nyolc órakor nyitotta meg Tűth Lászlűsű törvűnsűzűki elűnk. Az itélűsűtanács tagjai Neuszűdler Antal és Huszár Antal bírák, a vádatűsűsűgűt dr. Orosy Lajos ügyűsűg képviseli, védűk dr. Oroszváry Gyula és dr. Havas Hugű. Tűrvűnsűzűki orvosszakűrtűk dr. Rácz Kálmán és Szegűti Károly. Ellenűrtűk orvosszakűrtűk dr. Svarec Károly. Az eskűdtűszűk a követűkzűkűkű alakűt meg: Zakall Henrik, Sommer Ignáű, Oesterreicher Bernát, Forster Ferenc, Kűvesdi Károly, Vűsűcsik János, Soűs Pong-ráű, dr. Hájűs Ferenc, bárű Knezovics Viktor, Grün-ner Lajos, Hoffmann Bűla, dr. Csempez Kálmán. Pűtesűkűdűk: Literáry István, Heimler Jűzsef és Hajdnák János.

(Az apa.)

Laskay elmondja, hogy 41 éves, katolikus, keszthelyi lakos. Iakeresűdű, özvegy, vagyonos edűg bűntetlen elűsűűű. Az elűnk a vádratot ismer-tette, mely szerint Laskay, Ferenc és Margit nevű gyermekűket arzenikkummal megűlte.

— Beismerű bűnűt? — kérűzte tűle az elűnk.

— Nem vagyok bűndűs. En mérűgűzetűt orvossűgűt nem adtam gyermekűimnek. Ha mérűgű volt az orvossűgűban, ugy ez csak cselűsűtűt ellenem;

ilyet férfi nem is tehet, csak egy nő! A vizsgálat során sokszor kértem, hogy bocsássanak szabadon, majd előállított az igaz büntést, de ezt nekem nem engedték meg. Sok ellenségem van, akik azért vetették ellenem ezt a cselet, hogy örökséghez jussanak. Hermann Antóniának, akit szerettem, nem volt kifogása a gyermekek ellen; különben sem valami lángoló szerelemből akartam elvenni, csak azért, hogy anyát adjak gyermekeimnek.

— Miben haltak el a gyermekei?
— Tuberkulózisban s ha igaz az, amit állítanak, hogy a vegyszerek arsenikumot találtak gyermekeim holttestében, akkor azt kell föltennem, hogy ellenségeim pusztították el őket.

— De ön azt híresztelte a felesége halála után, hogy a gyermekeknek el kell pusztulniuk, mert utjában állanak. Emlékezzék csak vissza, hogy a kis Ferenc mindig azt mondta: édes apám keserű befőttest ad be s ettől megfogok halni.

— Ez rágalom. En nem mondtam soha, hogy a gyermekek utamban állanak s kis fiam sem panaszkodott.

— Ön sokszor kérkedett azzal, hogy csodadoktor? Igaz ez?

— Azt sosem mondtam. Tizenöt évvel ezelőtt gróf Zichy Jenő bírtokán állatgyógyítói porokot adtam el. Talán ezt beszélhettem el valakinek.

— Mikor szeretett bele özvegy Hermannéba?

— Még leány korában s el is akartam venni.

— Az elnök még azt kérdezte meg a vádlottól, hogy igaz-e, hogy a kis leánynak port fújt az orrába s hogy kutyakorbáccsal verte. A vádlott mindkét osekélményt tagadta.

(A tanúk.)

Ezután a tanúk kihallgatására tért át a törvényszék. Elsőnek Póry Imrét, a keszthelyi községi iskola igazgatóját hallgatta ki az elnök, aki előadta, hogy Laskayt ismerte és jó embernek tartotta, olyannak, aki szerette a gyermekeit s többször tudakozódott nála gyermekeinek magaviselete és előmenetele után. Tudja, hogy Laskay szerette Hermannét.

Gavay Sándor zene- és nyelvtanár, tanu, előadja, hogy Laskayt akkor ismerte meg, mikor az az ügy felmerült. Engem is megkért, hogy érdeklődjek a közbe Hermannéval. Mutatta is az özvegy lemondó levelét és kérdezte tőlem, hogy nem tudnék-e tenni az érdekében. Igaz iben Laskaynál voltam s látva a beteg gyermekeket, megkérdtem, mi bajuk van. Laskay erre azt lelelte, hogy rossz az egész beábrósor. Hallotta, hogy Laskay első nejevel rosszul bánt s ezért félt tőle Hermanné.

Ezután Hencz Gyula nyugalmazott gazdatisztet hallgatta ki az elnök. Hencz elmondja, hogy szives embernek ismerte Laskayt, aki nagyon szerette gyermekeit. Laskay egy ízben azt mondta neki, hogy ha Hermanné más valakébe megy nőül, akkor agyonlőni a válogényt és Hermannét is. Simonovics Kornél telettkönyvvéte elmondja, hogy Keszthelyen ismerkedett meg Laskayval, aki egyszer sópánokva kérdezte tőle, hogy mi fog történni beteg gyermekeivel?

Vádd: Milyen viszonyban volt a vádlottal, meri reám azt a benyomást teszi, hogy ellenséges érzést táplál iránta.

Tanu: Nem vagyok ellenségem.

Vádlott: De igen, ellenségem, mert egy alkalommal nem akartam aláírni a válóját.

Vécsi István tanu elmondja, hogy Laskay mindig dicsőkedett a vagyonával. Halálosan szerelmes volt nővérebe s meg is akarta kérni a kezét. Az anyja azért nem engedte, hogy a házhoz járjon, mert ismerte családi viszonyait s a mende-mondának hitelt adott.

Özvegy Nagy Pálné, Hermann Antóniának nagynénje, Laskayt régebben ismeri. Elbeszéli, hogy Laskay őt kérte meg, hogy Hermann Antóniát bírja rá, hogy nőül menjen hozzá, mert nagyon szereti. Tanu elhívatta özvegy Hermannét, aki azt mondta, hogy Laskay még csak két hónapja özvegy. Laskay Hermannéval személyesen is beszélt vagy másfél óra hosszat, de Hermanné nem adott neki választ, sőt Hermanné a tanuhoz irt levélben lemond a házasságról, mert inkább diplomás emberhez megy. Laskay gyermekeinek betegségéről is beszélt és azt erősítette, hogy nem neveli fel őket. Tanu különben látta, hogy Laskay első feleségét betegség alatt jól ápolta és gyermekeit is szerette.

(A tervezett házasság.)

Általános fesszltség közt özvegy Hermann Antóniát szólítja az elnök a tanuk sorpörjához. Laskay Tivadar elfordul és csak akkor néz rá, ha Hermanné tekintetét nem találja. Hermanné osimos, megnyerő külsejű nő, fellepése naivtásról tanuskodik. Előadja, hogy 35 éves, katolikus vallásu, Hermanné Vinoc, néhai keszthelyi szolgabíró özvegye. Alighogy valomásába kezd, mosolyogva kéri az elnököt, hogy inkább ő kérdezzen. Az elnök a vallomás folytatására buzdítja. Tanu elmondja aztán, hogy Laskayt azelőtt nem ismerte és az mégis megkérte. Neki nem volt hozzá bizalma, mire Laskay 20.000 forint biztosítékot ajánlt, de tanu azt nem fogadta el. Laskay a gyermekek örökségével is biztatta és azt mondta, hogy azok örökösökéül bajban szenvednek. A gyermekek örökségéről szóló ajánlatot is visszautasította, mert nem akarta a gyerekeket megrabolni. Laskay azt mondta neki, hogy pesti tanárok állítása szerint gyermekei meg fognak halni. Tanu azt kérdezte Laskaytól, hogy miért akarja éppen őt feleségül venni, mire azt a választ kapta, mert már 15 éves korában szerette. Nagy Pálnének, nagynénjének levelet irt, hogy Laskaynak mondja meg, hogy lemond róla.

Elnök: Csak egy levelet irt Laskayhoz?

Tanu: Csak egyet, ha több léteznék, azok hamisítványok.

Az elnök felmutatja a levelet, melyet Hermanné sajtójának ismer el. Ebben azt írja, hogy nem akarja Laskayt kétségben bagyni a házasság felől.

Tanu: Kezdetben nem is hittem, hogy Laskay szándéka komoly, mert alig kététnapos özvegy. O nem tudott lemondásomba belenyugodni és tovább kért, hogy nézzem át az iratokat, amelyekben engem egész vagyonára biztosít; de én féltem tőle és nem engedtem, mert ha személye nem teszik, vagyona nem kell. Laskay szemembe vetette hogy nekem csak fiesurok kellenek és én azt mondtam, hogy többre becsülöm a művelt embert.

Elnök: Személye ellen nem volt kifogása?

Tanu: Nem haragudtam rá, csak ítéltem tőle.

— Kítől hallotta, hogy Laskay első feleségével rosszul bánt?

— A házbeliek is mondták.

— Mondta, hogy nem meg Laskayhoz, mert gyermekei egykor szemrehányással illetnék, hogy vagyonukat elharosolták?

— Igen, mondtam, én nem a mostohagyermek-keg vagyonának, hanem férjem állásának akarom existenciámat köszönni.

— Beszét Laskay gyermekei betegségéről?

— Igen. Mikor nekem azt mondta, hogy gyermekei meg fognak halni, sajnáltam és azt feleltem, hogyan lehet az, hiszen ott virul szinben vannak.

— Nem tudja, ki irta a névtelen feljelentést, mert senki sem jelentkezett.

— Csak olyan irhatta azt, ki a gyermekeket végtelenül szerette. Tessék nekem a levelet megmutatni.

Az elnök átadja a levelet. A tanu elfogulatlanul nézi és azt mondja, hogy az írást nem ismeri.

(A szakértők.)

Laskay Morelli tanárra hivatkozott, mint aki elhalt nejét gyógykezelte és elhalt Fofi gyereket látta.

Dr. Morelli egyetemi tanár 1899. december harmadikáig gyógyította Laskayt. Emlékszik, hogy az egyik gyermek nyakán apró mirigyeket konstálalt. Most a: elnök elrendeli Laskay mostohafianak, Marton Lászlónak és a kis Laskay Janinak megvizsgálását, hogy tuberkulózisban szenvednek-e. A tárgyalóteremben nagy mozgás támad s meghatótltság tükröződik az arokon, mikor Laskay kis fiát bevezetik. A kis fiu hangos sírásra fakad, aztán alyajához rohan s összevissza esökölja. Ezután Morelli tanár megvizsgálja a gyermekeket s konstálja, hogy Marton Lászlón nincsenek nyomai a tüdővésznek, míg Laskay Janin borsónagyságu mirigyek vannak, de a tüdőjében nem talál elváltozást.

Mig a szakértők az orvosi vizsgálatnál voltak elfoglalva, az eskübírószék kihallgatta Seemann Sándor tanut. Seemann elmondja, hogy Laskay az utóbbi időben nála lakott s minthogy tudta, hogy patkányokat irt, patkánymérget kért tőle. Feleségét is többször orostomolta e kérésével.

Dr. Mojzer György kezelőorvos fennírja az előző állítását, hogy a gyermekek aghartyalobban haltak meg. Az arzenmérgezés tüneteit nem észlelte, hasmenést nem tapasztalt és a gyerekeket nem látta hányani.

Dr. Hanny Laskay Margitnál kétszer volt és hányani nem látta. Mojzer nem mondta, hogy alaposan vizsgálta meg, mert mérgezési gyanu van. Az arzen is okozhat agybántalmakat.

Dr. Neumark a bórnek nagy kopását és érzékenységét észlelte. O csalánkúteges betegségnek minősítette, de mérgezésre nem gondolt.

A tárgyalást ezután az elnök holnapra halasztotta el.

SPORT.

* A Magyar Athletikai-Klub házi viadalát ma délután tartották meg meghívott közönség előtt a klub a Margitszigeti sporteupén. A versenybírószék élén gróf Széchenyi Imre és dr. Krasznay Ferenc elnök által. A viadal két kiemelkedő száma a klub szavardos és rudgrási bajnoksága volt. Utóbbiban Kausser P. Jakab harmadik vetélkedésben a kötelező rekordot elérvén a klub élethossziglani bajnokja és ezzel tiszteletbeli tagja lett. A bajnokság állami aranyérmét és bajnoki serleget nyer. A győztes az eddigi országos rekordot lényesen megjavította, 316 majd 321 centimétert ugorva. Második Sasse Károly, harmadik Szüderletner Ferenc lett. A 100 yardos bajnokságban, melyet két győzelemmel Koppán Pál bajnokjelölt védett, győztes Mező Béla lett s ezzel a klub bajnokjelöltje (kötelező idő 10¹/₂ s), a győztes azon belül 10¹/₂ alatt győzött) küzdelemmel is az eddigi bajnokjelölt, Koppán Pál előtt. A 300 yardos junior-utásban: 1. Medgyessy Iván, 2. Veres Sándor, 3. Ifj. Graf Vilmos. A távolgrási handiapben győztes holtversenyben Mező Béla (előny nélkül) és Kirchnöpi Ferenc (35 cm. előny) 579 cm. eredménynyel, 2. Gerster Károly 552 cm., 3. Thaly Ernő 549 cm. összeredménynyel. A súlydobási handiapben győztes Kis Kornél (240 cm. előny) 12 m. 45 cm. összeredménynyel, 2. Felkai Iván (415 cm.) 12 m. 20 cm., 3. Sasse Károly (340 cm.) 12 m. 16 cm., 4. Hübschl Kálmán (300 cm.) 12 m. 12 cm. összeredménynyel. A 220 yardos síkfutási handiapben két előfutam után döntőben 1. Mező Béla előny nélkül 28¹/₂ mp., 2. Kirchnöpi Ferenc (14 m.). 3. Graf Vilmos (22 m.). Az angolmérődes síkfutási handiapben 1. Bredl Pál előny nélkül 4 p. 48¹/₂ mp., 2. Felkai Iván (60 m.). 3. Ifj. Köllér Oszkár (100 m.). A viadal betételeivel buzomtatvány volt Benkő Lajos és Graf Vilmos illetve Graf Károly és Bessányi Endre között. Előtte való nap lejött a klub buzversenyében a könnyebb súlycsoportban győztes Benkő Lajos 2. ifj. Izsák Gyula lett. a nehezebb súlycsoportban győztes Graf Károly lett, 2. holtver-

senyben Graf Vilmos és Siklóssy László. A M. A. O. nemzetközi viadala június 19-ikén lesz, nevezési zárlat június 9.

* Az Union-verseny. Berin Hoppegariben ma futottak le a német háromvekes egyik legnagyobb versenyét az Union. A versenyben, melyben öt sokszor aratott magyar 16 diadal, ezutal nem jutott lovuk. Győztes lett Weinberg Fvns Hamlet-je (óv Hill), második Automobil (lov. Warne), harmadik Steipnil (lov. Martin).

Bécsi lóversenyek.

Bécs, június 5.

A Metropole-díj, a kétvévesek klasszikus mérkőzése volt a Derby-meeting mai nyolcadik napjának főszáma. E 20.000 koronás versenynek Türelmes és Lili voltak az előzetes favoritjai, de a versenyben mi szerepet sem játszottak. Pompás gróf Andrassy Géza eddig veretlen lova került ki győztesnek a futamból Ezerégyfél ellen, de ugyancsak ki kellett adnia magából mindent, hogy a díjat biztosítsa, mert Ezerégyfél kitűnően tartotta magát mellette. Említésre méltó még Mr. John győzelme az akadályversenyben, mely 72 kilós Öregszű ávali igen biztosan verte meg a mezőnyt.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Nyeretlen kétvévesek versenye. Díj 3000 korona. Távoiság 1000 méter. Gróf Degenfeld I. Marco Poljoja (Mairo) első, gróf Festetich P. Boerja (Tará) második, Mravik P. Tolmácsa (Bonta) harmadik. Azután Samum, Brutus, Elsa, Virbus unicit, Jeddo, Veinard. Totalizátor: 10 : 56. Helyrelogadások: I. 50 : 118. II. 50 : 124. III. 50 : 264.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távoiság 1100 méter. Báró Uchritz Zs. Pitykeje (Zsobók) első, Herzog M. Bézia (Richnovszki) második, Szemere M. Ne engedje-e (Bonta) harmadik. azután Alotira. Aide de camp. Totalizátor: 10 : 41. Helyrelogadások: I. 50 : 77. II. 50 : 74.

III. Metropot-díj. Díj 20.000 korona, távoiság 1100 méter. Gróf Andrassy G. Pompása (Roussel) első, Rohonczy G. Ezerégyfél (Gray) második, Mr. Lincoln Fertője (Slack) harmadik. Azután Jakobinus, Julián, Belle ot Hernalis. Tárnok, Türelmes, Bono modo, Lili. Totalizátor 10 : 76. Helyrelogadások: I. 50 : 132. II. 50 : 137. III. 59 : 286.

IV. Botunda-Handicap. Díj 5000 korona. Távoiság 1300 méter. Báró Uchritz Zsigmond Fancója (Tará) első, báró Uchritz Zsigmond Passe partout (Hesp) második, Mautner V. Montezumaja (Southey) harmadik. Azután: Marathon, Retour Sweet Love, Limonádé Idorvina, Tó-Aimás, Biztos. My Lady, Szabász. Totalizátor: 10 : 27. Helyrelogadások: I. 50 : 101. II. 50 : 493. III. 50 : 106.

V. Nyeretlen kétvévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Távoiság 900 méter. Br. Harkanyi J. Frankója (Maino) első, Mautner V. Glossca (Southey) második Szemere M. Mityaje (Bonta) harmadik. Azután: Katica, Fidelio. Ver Sacrum. Antónia, Melit, Qualitát, Gündör, Pörge, Afionzó. Totalizátor: 10 : 49. Helyrelogadások: I. 50 : 116. II. 50 : 101. III. 50 : 281.

VI. Akadályverseny. Handicap. Díj 3000 korona. Távoiság 3200 méter. Mravik P. Mr. Johnja (Mahán) első, Dréher A. Kalauerje (Huxtable) második, Mautner V. Fanulusa (Poole) harmadik. Azután: Tiamo, Kigridó, Eglantine, Durch die Lappen. Totalizátor: 10 : 26. Helyrelogadások: I. 50 : 61, II. 50 : 77 és III. 50 : 66.

VII. Handicap. Díj 300 korona. Távoiság 2400 méter. Szemere M. Maculánja (Bonta) első, lovag Lederer S. Akárhogya (Slack) második Schindler L. Ninaja (Boulford) harmadik. Azután: Cacher Karmester, Medicus. Totalizátor: 10 : 95. Helyrelogadások: I. 50 : 158. II. 50 : 72.

TÁVIRATOK.

A gazdasági közösség.

Bécs, június 5. Az alsó-ausztriai kereskedelmi- és iparkamara elsöhangulag elfogadott egy sürgös indítványt, amely azt a meggyőződést fejezi ki, hogy a kormány az összetartozás érzésétől áthatva mindent meg fog kísérelni, hogy Magyarországgal fenntartsa a gazdasági közösséget. A kamara véleménye szerint olyan közösség, amely Ausztriának nem adja vissza nyugalmát, a legrosszabb állapot volna, ebben az esetben a tárgyalások meghibásításától sem szabad visszaradni. A kamara felszólítja elnököt, kérje meg a miniszterelnököt, hogy ehhez az álláspontozás az ipar-és kereskedelem érdekében rendületlenül ragaszkodjék, amig Magyarország a nyersanyagokra vámot akar kivetni és Ausztria ipari fejlődését új követelésekkel megakadályozza.

A német császár ünnepele.

Marienburg, június 5. A császári pár ma délelött ideérkezett és a lakosság lelkes óvációi között a kastélyba ment. Ideérkezett továbbá Albrecht herceg, Bálwo birodalmi kancellár és más előkelőségek. Ma délelött kezdődtek meg ugyanis a marienburgi kastély helyreállításának befejezése alkalmából rendezett ünnepségek. Mialatt a császárné és a meghívott vendégek, közöttük Szögyény-Marich és Lascelles nagykövetek a templomban helyet foglaltak, a János-rend lovagjai és az idegen küldöttségek harangzugas között elvonultak a császár előtt, aki a kastély kapujából

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Osztrák Magyar Bank. Bécsből jelentik, hogy a jegybank főtanácsa mai előadásban a folyó ügyekkel foglalkozott. A vezérítők elédta, hogy a májusi hónap eredményei nagyon kedvezőtlenek voltak a bankra nézve. Nem igen valószínű, hogy a júniusi viszonyok kedvezőbbben fognak alakulni. Végül az üzleti szabályzat részleges revízióját helyezte ki-látásba.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatósága mai napon tartott ülésében Jób Károly vezérigazgató elhunyt a folytán a vezérigazgatói ügykör teendőinek ellátásával ideiglenesen Szécsi Lajos eddigi helyettes vezérigazgatót bizta meg.

Vasutak bevétele. Az Osztrák-Magyar Államvasutársaság bevétele május harmadik részében 4,785,065 korona (— 435,838 korona.) A Déli Vasut-társaság bevétele ugyanebben az időszakban 8,849,488 korona (— 267,338 korona).

Az Adriai magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság gőzöse közül Tusza ma Marseillebe érkezett. Kassa tegnap Valenoiából Marseilleen át Fiuméba, Andrássy ma Marseilleen keresztül Spanyolországba, Deák ma Glasgowlól Fiuméba indult.

Fizetéképtelenségek. A bécsi Creditoren-Vereiu a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Silbermann Bernát kereskedő Budapest, Pollak Robert kereskedő Kassa, Singer Adolf divatárkereskedő Budapest, (Kerepesti-ut 60.), Friedell Gottlieb kereskedő Brassó.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Ludapesten pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. Bécsben a kontingentált készáru pénzben 37.80 korona, áruban 38.20 korona.

Szarvasmarhavasár. (A budapesti marhavasár-teri vásár pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökrök 1120 darab, magyar tehén 605 darab, szerbiai ökrök — darab, szerbiai tehén — db, boszniai ökrök — drb, éves tehén 38 drb, bivaly 72 drb, bika 120 darab, összesen 1955 drb. Gazdasági marhák: Irgás- és hizalmi való ökrök 40 darab, fejős tehén 467 darab, irgás bivaly 10 darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig: vágómarhákért: Magyar hizott ökrök, legjobb minőségű 60.— K-től 60.— K-ig, kivételesen 67.— K., 100 kilónként 60 sulyban, középminőségű 50.— K-től 58.— K-ig, silányabb minőségű 44.— K-től 48.— K-ig, Magyar legelőmarha jobb minőségű 60 K-től 58.— K-ig, kivételesen — K-ig. Silányabb minőségű 42 K-től 48 K-ig. Tarka kivett ökrök, legjobb minőségű 62.— K-től 68.50 K-ig, kivételesen — K-ig, középminőségű 52 K-től 61.— K-ig, silányabb minőségű 46 K-től 51 K-ig. Szerb és boszniai ökrök legjobb minőség — K-től — K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőség — K-től — K-ig. Bika jobb minőségű 64 K-től 65.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 44.— K-től 59.— K-ig. Bivaly 34 K-től 44 K-ig, kivételesen — K-ig. Magyar tehén 42.— K-től 56.— K-ig, kivételesen — K-ig. Tarka tehén 44.— K-től 56.— K-ig, kivételesen 75.— K-ig. Mind 100 kilónként 60 sulyban. Gazdasági marhákért: Irgás ökrök elsőrendű 60.— K-től 64.— K-ig, métermásainkint, kivételesen — K-től 700—720 K-ig páronkint, közép minőségű — K-től — K-ig, 100 kilónként — K-től — K-ig páronkint, silányabb minőség — K-től — K-ig 100 kilónként, — K-től — K-ig páronkint. Hizalmi való ökrök tehér — kg-kint — K-től — K-ig. Fejőstehén keresztelezett szines 180 K-től 240 K-ig darabonkint, bonyhádi ia 220 K-től 320 K-ig darabonkint, kivételesen — K-től — K-ig. Irgás bivaly 500.— K-től 550.— K-ig páronkint.

A felhajtás vágómarháiból 400 darabban nagyobb volt, mint a múlt héten, mivel a heti szükséglet esőket, az irányzat lanya volt, az árak különösen öreg, goromba mustaökrökénél métermásainkint 2—3 koronával esőkkentek. Más minőségűnél az áresőkkentés 1 korona. Fejős tehenekre az üzlet kedvező, jarnas ökrök iránt az érdeklődés esékely.

Borjувásár. 1902. évi június hó 5-én. (A budapesti marhavasár-teri vásár-pénztár részvénytársaságától.) Felhajtás: Belüldi 60 borjú 1025 drb, leült borjú — db, bécsi borjú — db, — db, növendékmárha 121 darab, bárányi 60 — darab, leült bárányi — darab. Arjegyzések — Belüldi 60 borjú 1. rendű 72—80 l-ig, kivételes 82 — II. rendű 60 borjúkért 60—70 l-ig, 1 kilónként, leült borjú I. r. — l-ig, II. r. — l-től — l-ig, kivét. — kilónként levonás nélkül. Rugott borjúkért 50—80 l-ig. Növendékmárha — l-től — l-ig, l. r. 57—65 l-ig, középminőségű 50—56 l-ig, alarendelt 42—48 l-ig, 1 kilónként, Bárányi 60 — kg., leült bárányi — K. kivételesen ár — k-ig páronkint. — Az irányzat lanya, az árak 5 fillérrel kilogrammonkint hanyatlottak.

Közvágóhídi sertésvásár. (Hivatalos jelentés.) Készlet 572 darab. Erkezett 473 darab. Összesen 1045 darab. Eladtak 699 darabot. Maradt 446 darab. Mai árak: Öreg elsőrendű sertés: 76—80 korona, másrendű — korona, silány — korona. Fialat nehéz 86—89 korona, közép súlyú 76—86 korona, könnyű 64—80 korona. Malac — korona 100 kilogrammonként elősulyban, minden levonás nélkül. A vásár lanya volt.

Bécsi juhvásár. Június 5. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Felhajtott 140 darab. Jegyzetelt: Elsőrendű juh — fillér. Kivett juh 52.— fillér, kiv. fillér. Anyajuh 42.— korona páronkint.

Bécsi szarvasmarhavasár. Június 5. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhozottak: 4130 darab borjút, 2187 darab 616 sertést, 1318 darab levágot sertést, 309 darab levágot juhot, 347 darab bárányt.

Eladási árak: Levágot borjú 66—96 fill., elsőrendű 98—112 fillér, legelője 114—124 fillér, 616 borjú 72—106 fillér, elsőrendű — fillér, legelőrendű 74—96 fillér, fiatal sertés 100—106 fillér, kivételesen — fillér, levágot nehéz sertés 100—108 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt sertés — fillér, zsirra hizalt sertés fillér, könnyű sertés 100—110 fillér elsőrendű süldő — l., 616 juh — l., levágot juh 54—80 fillér, bosnyák silányjuh sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 12—26 korona, páronként.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, június 5.

Kedvező hangulat mellett 13.000 métermásza buza került a forgalomba tartott árakon.

Más gabonaneműekben nem történt árváltozás.

Eladottak:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80-5 k. 9 K. 77 1/2 l., 400 mm. 79-5 k. 9 K. 77 1/2 l., 250 mm. 79-5 k. 9 K. 75 l., 500 mm. 78-5 k. 9 K. 67 1/2 l., 1500 mm. 77-5 k. 9 K. 60 l., 600 mm. 80-5 k. 9 K. 67 1/2 l., 100 mm. 77-8 k. 9 K. 55 l., 100 mm. 76-8 k. 9 K. 55 l.

Makói: 2300 mm. 78 k. 9 K. 78 l., 1100 mm. 77 k. 9 K. 57 1/2 l.

Fejérmegyei: 300 mm. 79 k. 9 K. 70 l.

Pestmegyei: 100 mm. 75-8 k. 9 K. 55 l., 1200 mm. 77 k. 9 K. 47 1/2 l., 100 mm. 76-9 k. 9 K. 32 1/2 l., 100 mm. 76-5 k. 9 K. 45 l., 400 mm. 75-8 k. 9 K. 40 l.

Hartai: 1500 mm. 77 k. 9 K. 62 1/2 l.

Tolnai: 100 mm. 78-5 k. 9 K. 60 l.

Bács-Almási: 2600 mm. 74-8 k. 9 K. 35 l.

Mind három hónapra.

Rozs: 1000 mm. 7 K. 35 l., 200 mm. 7 K. 30 l., 100 mm. 7 K. 30 l.

Arpa: 100 mm. 6 K. — l.

Zab: 100 mm. 7 K. 35 l., 100 mm. 7 K. 30 l., 100 mm. 7 K. 25 l., 100 mm. 7 K. 20 l.

Készpenzértélek mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde szokásai szerint készpénzben 80 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Table with 3 columns: B u z a, Kiló, and 100 Kilogramm Ára. Rows include Tiszavidéki, Fejérmegyei, Postvidéki, Bácskai, and others.

Table with 3 columns: Egyéb gabonaneműk, Kiló, and 100 Kilogramm Ára. Rows include Rozs, Arpa, Zab, and others.

Table with 3 columns: A határidőszűlet folyamán a következő kötések történtek. Rows include Októberi buza 1902., Októberi rozs 1902., Októberi zab 1902., and others.

Table with 3 columns: Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden: Októberi buza 1902., Októberi rozs 1902., Októberi zab 1902., and others.

Table with 3 columns: Déliant fél 5 órakor zárul: Buza októberre 1902., Októberi rozs 1902., Októberi zab 1902., and others.

Table with 3 columns: A budapesti értéktözsde. Row: Az előtözsden csekély forgalom mellett az ár-folyamok tartottak maradtak, csak Államvasuti rész-

vényekben eszközölt az arbitrage nagyobb vásárlásokat.

Délben alacsonyabb Berlinre az irányzat bágyadt volt. A helyi piacon Kézutiakban kínálat mutatkozott.

Előzősde. Osztrák hitelrészvény 689.——690.50. Magyar hitelrészvény 709.—711. Jelzálogbank részvény 469.25—469.50. Államvasuti részvény 700.—744.—. Kézuti vaspálya részvény 621.—622.— korona.

A déli tözsden a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 95.05 százalék. Fővárosi kölcsön 96.25—96.75 százalék. Magyar hitelbank részvény 709.—709.50. Jelzálogbank részvény 469.25—468.75. Osztrák hitelrészvény 638.25—689.25. Kereskedelmi bank részvény 2510.—. Kőbányai Gőztéglagyár részvény 570.—590.—. Saigótarjáni köszénbánya részvény 516.—. Ganz-téle Vasöntő részvény 2080.—2110.—. Rimamurányi vasmű részvény 517.50. Kézuti vaspálya részvény 619.50—621.—. Városi villamos vasut részvény 312.—. Déli vasút részvény 67.—68.50. Államvasuti részvény 701.25—704.—. Államias waggonkölcsönöz részvény 710.—780.—. Nemzetközi waggonkölcsönöz részvény 680.—690.—. Osztrák-sorsjegye 1605.—1630 korona.

A 4. áru zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 691.25. Magyar hitelrészvény 710.50. Leszámlító —. Rimamurányi vasmű-részvény 518.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 704.—. Kézuti vasut 621.—. Villamos vasut 312.— korona.

A budapesti terménytözsde. A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemű 35.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bőságsági — korona, közép-szemű 42.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznózsír: budapesti 61.—61.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki — korona, városi 4 darabos 54.—55.— korona, 3 darabos 55.—55.50 korona, lisztölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvai: slavóniai — korona, szerbiai — korona, azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatözsde. Bécs, június 5. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A magyar földművelésügyi minisztérium jelenléte következtében, mely az aratási kiállításokat kedvezőknek mondja, az itteni piacon az irányzat gyengült. Rozs, zab és tengeri 2 fillérrel, buza május-júniusra 7, 6szre 4 fillérrel hanyatlott. Buza május-júniusra 9.52—9.47, buza 6szre 8.29—8.31—8.27, rozs 6szre 7.—7.06, zab 6szre 6.32—6.27, tengeri május-júniusra 5.40, zárlatok buza május-júniusra 9.46—9.47, 6szre 8.24, rozs 6szre 7.—7.03, zab 6szre 6.25.

A bécsi értéktözsde. Az előzősde élénk. A déli tözsde szilárd. Zárlat barátságos.

Bécs, június 5. (Magyar értékek zárlata) 4 1/2-os aranyjárdék 120.70. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 163.—. Magyar vasuti kölcsön ezüsten 100.60. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.80. Magyar leaszámolt és penzváltóbank —. Rimamurányi vasműrészvény 517.—. Magyar koronajáradék 97.80. 4 1/2-os Magyar földtözsde. kötvény 97.70. Magyar hitelbank részvény 710.—. Magyar nyeregyeni kölcsön sorsjegye 238.50. kassa-odobergi vasuti részvény 380.—. Magyar keresk. bank —. Magyar cukoripar 1290.

Bécs, június 5. (Osztrák értékek zárlata) 4 1/2-os papírjárdék 101.70. 4 1/2-os osztr. aranyjárdék 120.75. 1860-s sorsjegye 163.15. Osztrák hitelsorsjegye 439.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyei 466.50. Osztrák-magyar bank 1603. Déli vasut 70.—. Dunagőzhajózási részvény 895.—. Dohányrészvény 294.50. Császári és királyi arany 113.33. Német bankváltó 117.25. 4 1/2-os ezüst járdék 101.55. Osztrák koronajárdék 97.70. 1864-iki sorsjegye 251.—. Osztrák hitelintézeti részvény 690.50. Unionbank 141.—. Osztrák Landerbank 423.—. Osztrák-magyar államvasut 703.25. Elbavóvári vasut 452.—. Alpezi bányarészvény 414.—. 20 irak, arany 19.07. London váltó 240.27. Bécsi Ironway Lít B.—. Bécsi Ironway Lít A. 284.—. Lipót kob 383.—. Szilárd.

Bécs, június 5. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A déliudni nagyforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 691.25. Magyar hitelrészvény 712.—. Angol-Osztrák bank 280.—. Bécsi bankjegyet 457.—. Union bank 542.—. Landerbank 424.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 704.—. Déli vasut 70.—. Elbavóvári vasut 452.50. Északmagyar vasut részvény —. Dohányrészvény 295.—. Rimamurányi vasut 518.—. Alpezi bányarészvény 414.—. Májusi járdék 101.70 Magyar korona járdék 97.80. Lőrök sorsjegye 109.—. Német birodalmi mársa 117.35. halpeleond/or 19.07.

Külföldi értéktözsde. Berlin, június 5. (Bécsi tudósítás.) London és Newyork tegnapi bágyactságának és annak a hírek hatásá-

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 5. —

alatt, hogy a délfrankiai bányákra nagy adót fognak kivetni, a tőzsde gyöngye volt. Bankok nagybörzsa alacsonyok. A bányarészek piacán Libéria- és harpeni részvények körülbelül 190/0-ot vezettek. Török sorsjegyek Párisra javultak. Vasutak közül Dortmund-grossaui nyomot, Osztrák-magyar Államvasút Bécare magasabb. Kanada-Pacific-részvények Newyorkra estek. Transvaaliek 89/100-ot alacsonyabban Bécsi számlára történt eladásokra. A második órában az üzlet nagyon csendes volt. Zárhat után hitelrészvény Bécsre szállt. Magánkamatláb 2/10/0.

Berlin, június 5. (Zárhat.) 420/0-os papírjárdék —, 40/0-os osztrák aranyjárdék 103.—, Elbavolyi vasút —, Magyar koronajárdék 88.25. Osztrák-magyar államvasút 152.80. Kassa-odobergi vasút —, Bécsi váltóár 85.15. Magyar vasúti beruházási kölcsön 100.40. Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 137.50. Államias villamosági Edison 187.50. Gelsenkirchen 173.50. Laura-kohó 206.10. 420/0-os ezüstjárdék —, 40/0-os magyar aranyjárdék 101.75. Osztrák hitelrészvény 216.75. Dél vasút 18.90. Károly Lajos vasút —, Orosz bankjegyek 216.30. 40/0-os új orosz kölcsön 96.80. Török dohányrészvény —, Olasz járdék —, Magyar hitelbank —, Dynamit Trüsti 175.30. Harpeni 178.75. Az iránzat csendes.

Berlin, június 5. (A Népszav. Napló tudósítójának távirata.) Eszt jorgalom 40/0-os magyar aranyjárdék 101.75. Magyar koronajárdék 88.10. Osztrák hitelrészvény 217.10. Osztrák-magyar államvasút 151.25. Dél vasút 18.75. Eszaki magyar vasút —, Elbavolyi vasút —, Orosz bankjegy készpénz —, Buschtchradri —, Orosz bankjegy —, (Ultimo) Lombard —.

Páris, június 5. (Zárhat.) Osztrák-magyar államvasút 761.—, 40/0-os osztrák aranyjárdék 103.25. Osztrák lírándorbank —, 30/0-os francia járdék 101.87. Ottománbank 573.—, 30/0-os francia járdék 102.87. Alpesi bányarészvény —, Dél vasút —, 40/0-os magyar aranyjárdék 104.15. Párisi bankrészvény 1056.—, Olasz járdék 103.45. Francia törleszt. járdék —, Osztrák földművelésügyi részvény 1317.—, Török dohányrészvény 323.—. Az iránzat szilárd.

Frankfurt, június 5. (Zárhat.) 420/0-os papírjárdék 101.80. 40/0-os osztrák aranyjárdék 103.05. Magyar sorsjegyek 88.20. Osztrák-magyar bank 115.60. Dél vasút 18.10. Elbavolyi vasút 115.—, Londoni váltóár 204.70. Bécsi bankjegyek 115.80. Villamos részvény —, 30/0-os magyar aranykölcsön 86.70. 420/0-os ezüstjárdék 101.70. 40/0-os magyar aranyjárdék —, Osztrák hitelrészvény 215.90. Osztrák-magyar államvasút 150.60. Eszaki magyar vasút 111.—, Bécsi váltóár 85.66. Párisi váltóár 81.88. Uno bank —, Alpesi bányarészvény 206.—. Az iránzat nyugodt.

Frankfurt, június 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arioizomok januárja. Eszt jorgalom Osztrák hitelrészvény 217.—, Német bank 187.50. Disconto 147.—, Berlini kereskedelmi bank 173.25. Gelsenkircheni 179.—, Harpeni —, Laura-kohó —, Olasz járdék —, Nyugodt.

Hannover, június 5. (Zárhat.) 420/0-os ezüstjárdék 101.50. 1866. sorsjegy 153.45. Dél vasút 18.90. 40/0-os osztrák aranyjárdék 102.78. Osztrák hitelrészvény 217.—, Osztrák-magyar államvasút 151.10. Olasz járdék 102.90. 40/0-os magyar aranyjárdék 101.50. Az iránzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi czarnok jelentése.

Junius 5. A sertésüzlet iránzata lanya. A) Hízott sertések ára: L. A Magyar elsőrendű: Öreg nehez páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 100—102 fillérig, Öreg közep (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) —, Hílerig, Fialat nehez (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 107—109 fillérig, Fialat közep (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 106—108 fillérig, Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, Hílerig, —, II. Magyar seregéti: Nehez (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) —, Hílerig, Közep (páronként 240—280 kilogramm súlyban) —, Hílerig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —, Hílerig, —, III. Romániai: Nehez (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) —, Hílerig, Közep (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) —, Hílerig, Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, Hílerig, —, IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehez (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —, Hílerig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —, Hílerig, —, V. Szerbiai: Nehez (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 106—107 fillérig, Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 105—106 fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 102—104 fillérig.

Sertésliésztárlam 1902. június 3. napján volt készlet 46 400 orasb. — 1902. június 4. napján teljesítetett 831 orasb, 1902. június 4. napján elszállításolt 284 orasb, 1902. június 5. napjára maradt készletben 44 839 orasb.

Férniak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt érdeklődik, megpróbálhatja. Egy 100 oldalas könyvet postán, jél becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalokri kintégek miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E csodó elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerttel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kintégek miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségesek, és esodlatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alantl címre, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukból nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmesen bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki díszkérlettel egy gyógyszerküldeményt küldetnek felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonban. A küldeményt oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki senk nem gyanítja. A levelek következtében emezedő: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Most jelent meg!

Latin-magyar Zsebszótár

középszkolák számára.

Szerkesztette

SCHMIDT JÓZSEF

állami főgym. tanár.

== I. rész; == Ara vászonkötésben == 2 korona. ==

A Schmidt József-féle latin-magyar zsebszótár aránylag kis helyen mindazt nyújtja, a mire a tanulónak szüksége van. Schmidt szótára nem helyes a tanulói kérdéseit sohasem felelet nélkül, mert alátámasztja őket a kérdések legegyszerűbb munkája készítésénél. Mindegyik egyes szócskának megjelölt, hogy a könyv felett nyomtatott tanulóra gondolt a szerző, ennek a szemével győzködött látni, egyre arra gondolt, hogy egyes munkáját könnyítse. Meg vannak győződve, hogy ezt a szaktanároknak is fel fogják ismerni és úgy a tanítás, mint a tanuló szempontjából maguk fejjük legjobban előmozdítani az értékes munkának gyors elterjedését. Ez a munkánk annál nagyobb lesz, mert a díjazás viszonyokból, nyomtatásai is szép kiállítású, a szemre nézve kellemes betűkkel készített szótár ára mindössze 2 korona.

A Magyar-latín rész sajtó alatt van.

Megjelent és kapható az „ATHENAEUM” irod. és nyomdai részvénytársulatnál Budapesten, VII. Kerepesi-ut 54. sz.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest június 5.

Europa északi felét alacsony, déli felét pedig magas levegőnyomás borítja.

Európában az idő meleg és nagyból esők — jobbára zivatarokkal — előfordultak Francia- és Németországban meg Svábjában.

Hazánkban meleg idő uralkodik; zivatarok esők — főleg a Dunántúli és Délmagyarországon — voltak.

Küldés. Meleg idő várható zivatarok esőkkel.

Viz állás.

Table with columns for location (Inn, Dunas, Vág, Eába, Dráta, Mura, Száva, Szamos, Ung), date (Jun. 5.), and water level (méter). It lists various locations and their corresponding water levels in meters.

Napirend.

Napár. Péntek, június 6. — Római katolikus: Jéz. sz. szive. — Protestáns: Norbert. — Görög-orosz: (május 24. Styl. Sim. — Zsidó: I. Sivan. R. Ch. — Kap. ké: 3 óra 40 percek. — Nyugv. sz: 7 óra 36 percek. — Hold ké: 4 óra 9 percek reggel. — Nyugv. sz: 7 óra 44 percek este.

A kereskedelmi miniszter lojalitást követel 4 órakor. Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 7-ig. Belépődíj 50 fillér.

Nemzeti Múzeum. Régiségár. Nyitva van délelőtt 9 órától 1 óráig. — Többi társai 1 korona belépődíjjal mehetnek be.

Országos Képtár az Akadémiában délelőtt 9—14 óráig. Tiszteletdíj: Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9—1 óráig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig.

Kereskedelmi múzeum a városligeti iparsarnokban d. e. 9—12 óráig és délután 3—6-ig. Köszönetdíj Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2-4 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-kört 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10—12-ig. Múzeum könyvtár délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig. Iparművészeti múzeum és iskola könyvtára d. e. 10—12-ig és este fél 7-től fél 9-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. Oszlop-utca) nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig.

Magyar kereskedelmi múzeum könyvtára és tudakozó osztálya délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig.

Az új országgház kupaacsarnoka és lépcsőháza, délelőtt 9 órától este 6 óráig. Belépődíj 1 korona.

Mentőegységek helyiségei Markó- és Solyom-utak sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemti filvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig.

Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kertlet Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmi-örtvény gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az új letvezetőség ártusásokat is eszközöl) a városligeti iparsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltégek központi ügyvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Advertisement for 'WUKOVANI' disinfectant. Text: 'Szeplő, himlőhely, sörvörösség, fákadék, peresedés, orrvörösség és minden egyéb arcotisztatóság ellen legjobban bizonyult a már 52 év óta dicsegetőmóddal ismert s a törvény követelményeinek megfelelő arc-tisztító kenőcs és szappan. Nagy tégely kor. 1.60, kisebb kor. I. Szappan 1 korona. Főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

Advertisement for 'Dr. FABINYI J.' doctor. Text: 'Titkos betegségek gyógyítására e specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján. Lakás: Budapest, Erzsébet-kört 12. sz. (Dohány-utca sark. I. emelet). Bejárt a lépcsőnk. Kéllm vördermek Rndelel délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

Advertisement for 'Dr. Garai Antal' doctor. Text: 'A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles közönséget folytán ezen nagyérdemű óta fennálló rendező-intézet a legreménytelibben ajánlható. Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. sz. Ospra mellett. TITKOS BETEGSÉGEKET huggatófolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utó-baját, az elgyengült férfierő megmentését, a bujdosító utóveteményeket, nőknél férfierőhiányt, bármennyire idülték is, valamint mindezen női betegségeket, melyeknek a megszüntetéséért egyik főkövetés az borbetegségeket gyógyító új gyógyszerrel szerzett, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan. Dr. Garai Antal orvos, sebész, szemész és szülészetudor, volt császári kir. oszt. főorvos. RENDEL: szpona d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Díjazott levelekre legrövidebb fizetendő vállalkozást és gyógyszerreklámok gyűjteménye készítésére. Nőknél külön váróterem. Ugyanott megjelent és a szerzője: Dr. GARAI ANTAL megrendelhető NEMZETI ÉRTESÍTŐ (már a 15-ik kiadásban megjelent) című betegségeket és egyéb lezserült gyógykezelésű című könyv, volt ára 2 k. 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beutalás mellett bérmentesen vagy 60 kr. távkártya mellett.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
Constantin abbé.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Halévy. Crémieux és Decourcelle. Fordította Paulay.
Személyek:
Constantin Ujházi Scottné Láncoz
Raynaud Mihályfi Miss Bettina Ligeti
Lavardens Horváth Lavardensné Lendvayné
De Larnac Hetényi Paulina Vizvári
Bernard Gabányi

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
Főszór:

A postás flu és a huga.

4 felvonás boház, énekekkel. Irta: Buchbinder Bernát. Magyar színré alkalmazta Sziklai és Faragó.
Személyek:
Dr. Csapkés Hidygi Bodroghi Géza Palásthy
Báró Szalánzi Boross Szina Imre Borbély
Vankai Endre Szilágyi Fehér Muki Székely
Almay Milka Margó Klára, a huga Ledofszky
Bajkerti Lili Sziklayné Szőke Ernő Mátrai
Morényi Ákos Delli Mankóczy S. Iványi

VIGSZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
A berlini Deutsches Theater vendégjátéka.
Remény.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
San-Toy.

Kínai daljáték 3 felvonás. Irta Edward Morton. Harry Greenbank és Adrian Ross. Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerz. Sidney Jones.
Személyek:
George Proston Tollagi Jung-Si Tallián
Poppy, leánya Harath Mu-Kui Margitai
Bobbie, fia Haskó Szin Szöllösi
Dudley Kápolnai Pin-Szing Váradi
Yen-Ho Németh Szi-Kiang Szécsi
San-Toy Kury Hu-Ju Kaposi
Csu-Li Kovács Kínai császár Ujvári
Eenson Szirmai Szing-Hi Szerdahelyi

URANIA SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
A budapesti élet.
Irta Salamon Odén.
Kezdeté 7 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
A vasgyáros.
Színmű 4 felvonásban. Irta Ohnet György.
Kezdeté 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. június hó 6-án.
Nebántsvirág.

Énekes színmű 4 felvonásban. Irtaék Mihács és A. Millaud. Fordították Erva Lajos és Rékosi Viktor. Zenéjét szerzte Hervé.
Kezdeté 7 órákor.

Priessnitzthal, Mödlingben, Bécs mellett.
Speciális gyógyintézet gyengegyógyi állapotnál:
ideggyengeség, mellgyengeség, altestgyengeség, lábak gyengesége ellen.
Kütnő gyógyeredmények. — Prospektusok ingyen.
Dr. WEISS JOZSEF.

Több kiállításá díjnyertéval.
Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és Fia
Andrássy-ut 60. Csengery-utca sarkán,
ajánlja
gördülő faredőnyeit
szabadalmazott hengerezketével!!!
és minden e szabó gyártmányait. Árjegyzék vagy kölcsönzésre ingyen és bérmentve. Telefon 23-04.

Ős-Budavára.
Nyitva esti 6 órától reggeli 4 óráig.
ELITE-ESTÉLY.
Fényes új variété-műsor
Szenzáció! Szenzáció!
The fencing Muskateers
10 amerikai krol női szapség.
Elsőször Európában és a remek új műsor.
Ingyenes légornaszat
és németjék, esti 8 órákor.
FRATELLI PRANDI
mech. színház. Színré kerül „Excellor”, nagy ballet.
Számos egyéb szórakozás.
Belépődíj 1 kor. Kedvezm.: jegyek minden létszében.

FŐVÁROSI ORFEUM
Nagyterem-utca 17.
Kütnő szellőztetés
Kellomen hűvös hely
Eltadás kezdete fél 9-kor.
Szenzáció siker!
Emperors of Music
és a juniusi nagy program.
Újdonság:
KELETI ÁLOM
ballet 3 képből. Holzer J.-tel.
A szezon vége június 12-én.
A kivétező Milkortjében reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenysz.

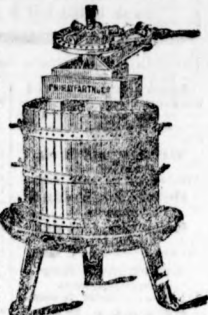
NÓI KÉZIMUNKÁK
hímző-, kőto-, horgoló-pamutok és sojlemek, nemkülönböztetve hímzőszövetek rendkívül nagy választékban, szabóipari gyári áron kaphatók.
Bérczi D. Sándor
kézimunka nagyiparosnál
Budapest, Király-utca 4.
264 oldalas képes árjegyzékkel 2000 eredeti kézimunka-rajzzal a Budapesti Napló vidéki elosztóitól ingyen és bérmentve küldöm.
Viktória hímzőgépek első- és második rendű 6 kor. Pótlás- és javításra vannak raktáron. Mintákkal szívesen szolgoltok.

BLUZOK. Egyedüli kizárólag BLUZÁRUHÁZ
Zoltán Dezső, Király-utca 30. sz.
Fehér ajúr battisból 1.50-1.65, sepih komény sport gallérral 1.25, selyemből 4 frtól. Szalag és csipke kiegészítéssel a jogorra 1.20.
Olajfestett selyem blouz 7.50.
Saját műhely! Szabott árak!
Videkre csak utatvétel, nyak, mellbőség és ujjahossza eleget mérték. Meg nem felelő árakat visszavesszünk.

Most jelent meg!
Az „ATHENAEUM” irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában most jelent meg!
Állami népoktatás.
Irta: HALÁSZ FERENC.
Ára 4 koron.

Ezzen nagyszabású munka 2 részre oszlik:
— **A I. rész tartalma:** Nemzeti érdek és népoktatás. — Az állami népoktatás fejlődése 1840-ig. — Ezer új állami népoktatás. — Népoktatás és gyakorlati élet. — Iskola- és tanterv. — Igazsági egyesületek. — Az állami népoktatás elhelyezése. — Az állami népoktatás hatása. — Magyar beszéd. Irólvasni tudás. — Az állami népoktatás kifejlesztése. — Az állami népoktatás szervezése.
— **A II. rész tartalma:** Az állami elemi népoktatás, a voltaképeles gazdasági ismétlő-iskolák és kiadó-iskolák kinnváltása. — Az állami elemi népoktatás tanterve (tanterv) népoktatás a kinevezési idő sorrendjében. — A gazdasági ismétlő-iskolákhoz kinevezett gazdasági szak- tanítók és tanítónők népoktatás, a kinevezési idő sorrendjében.
Kapható az „Athenaeum” r.-társulatnál Budapestben, VII. ker., Kerepesi-ut 54. sz. és minden könyvkereskedésben.

Gyümölcs és szőlőbor készítő gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók,
„HERCULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóról szabályozható a legnagyobb munkaképességű géppel, a munkaképesség 50%-nál nagyobb mint bármely más sajtónál.
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség előtérre.
Szőlő és gyümölcs zúzó
és boggyó morzsolók.
Teljesen felazertelő szűretelő készülékek fekvő és kocsira szerelve. Le-sajtók és a gyümölcset készítő- gépre szolgáló boggyók. Ászaló készülékek gyümölcs és fűszerek ászalására. Gyümölcs- és hámozó gépek, legújabb szerkezettel szabad. Öntöködő „Syphonia” permetszők, hozozhatóak és kocsira szerelve a szőlők permutozására, a szegzések és formáinak, valamint a vértől kirtá- sára, szőlőcsépek gyártására és szállításnak jóállás mellett a legjobban kivitelben.

MAYFARTH PH. és TÁRSA es. kir. kir. szabad. gazdasági géppárral, vasöntőgépe és gézházora által
BECS. II. Taborstrasse 71.
Kütnöve 490 arany, ezüst és bronz érmével. — Bészletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselek és viszontelárutók kívántatnak. 0987

!! ÚJDONSÁG !!
CEKACO
Sz. 142 EF
F 9 szürke
LEGFINOMABB
TOLL
Rendkívül tartós és erős!
Legfinomabb és finom hegygyell!
Kapható minden jobb íróeszköz-üzletben.
CARL KUHN & Co. in WIEN
ALAPITTATOTT 1843.

KÖNYVRENDELÉS.
Felhívjuk e helyütt is olvasóink figyelmét arra, hogy a Lampel-Wodianer-cég kiadványainak megszerzését minden módon megkönnyíteni óhajtván, számos kiadványát részletfizetésre is szállítja. Az alábbi megrendelő-jegyen felsorolt művek megrendelhetők egy külön-külön, mint összesen, vagy több-több együtt havi részletfizetésre a következő táblázat szerint:
20 korona vételárig havi 2 kor. fizetendő; 40-60 koronáig havi 5 korona fizetendő;
30 korona vételárig havi 3 kor. fizetendő; 60-80 koronáig havi 6 korona fizetendő;
30-40 koronáig havi 4 korona fizetendő;
Ezenfelül minden 20 kor. vételár után a havi részlet 1 kor.-val emelkedik.
A Remekírók Képes Könyvtára havi 3 koronás részletfizetésre rendelhető meg. Minden egyéb bárhol megjelent művet a készpénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett szállít a cég.
Megrendelőseknek kérjük az alábbi rendelő-jegyet kitölteni, a megrendelt műveket pontosan beleírni a vételárát és a havi részletet kitölteni, a rendelő-jegyet pontos névalírással ellátva, beküldeni
Megrendelő-jegy. • **Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)** csaászi és királyi udvari könyvkereskedésnél **Budapest. VI., Andrássy-ut 21. sz.**

Ezzel megrendelem Önméimél:

Décsy Lajos összes művei, 10 kötet	70 kor.	Az állatvilág pillanati fényképekben 20 kor
Magyar könyvtár 1-100 számig,	80 "	Szalay-Bátori. A Magyar Nemzet 60 "
1-200 számig, füze	60 "	Trübenle J.-V., Koronaköltésben 60 "
1-250 számig, füze	75 "	Uganyaz Corvina-kötésben 64 "
1-300 számig, husz vaszonkötésben	80 "	Gracza György, A Magyar Szabad- 70 "
1-350 számig, husz félbőrötésben	90 "	sighare Trübenle I.-V., díszkötés
Több Katalin összes költeményei	16 "	Az országgyűlési tört. Gyűjtem.
I-II.	16 "	1806-1891, nyolcvonfrt v. szobok.
Gracza Gy. Novellá Magyarországról I-II.	14 "	35 kötet, kötve 133 "
A fennmaradt részletek	80 "	Hátsók 1. Megyell török-állás, kötve 42 "
Aradi Vértanúk Albuma ...	15 "	Zala Budapesti honvédszerb. ércslap. 120 "
Aradi Vértanúk Albuma. Folio alkú dísz- 56 "		Uganyaz márványalaplapon 140 "
kladás	56 "	Fővárosi Színházak Műsora
Röptében a nagy világ Körül 30 "		1-120. szám, füze 35 "
A két-közlem magam, hogy a vételárát... kor, havi részletben fizetem minden hó elején a cég könyvkereskedésében mindaddig, míg a mi teljes vételárát ki nem fizetjük. A részletek pontosan elmulasztása esetén a mi teljes vételárát azonnal eszedekké válik a részletfizetési kedvezmény megszűnik. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet a szállításkor utanzendők, szociál megálapodások érvénytelenek.		(8 nem kivétel mások kitételéi.)

Név és cím: _____
Lakóhely: _____ Esetl: _____

ANKER
élet- és járadékbiztosító-társaság.
Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítottat 1858.
Összes vagyon 145 millió korona
Biztosítási állomány 511 millió korona
Eddigi kifizetések 242 millió korona
A nyerevényrészestéllel biztosítottak vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztaletörvény szerint — ugy mint 25 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg a vegyes és tanképviselői biztosításoknál 13 osztalekterv szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 30%-a, ugymint a biztosítási tartam
3 év, 4 év, 5 év, 6 év, 7 év, 8 év után
9%, 12%, 15%, 18%, 21%, 24%
fizetetteti ki készpénzben.
Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
Prospektussal és fevilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezér- képviselő, (hová ügynökökkel iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Szombat	Faust	Nóra	A fősvény Eleven órák	Kin-Fu	A postás flu és a huga
d. u. Vasárnap este	—	—	A dada	Jutalomjáték	—
	Lohengrin	Rosenkranz és Güldenstern	Iffuság	Kin-Fu	A postás flu és a huga

Minden szö egyszerű beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Lövélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyegzet kell mellékelni. Tudakozódszoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központ iródnakban és a lövélbeli tudakozásról meg a kerekítőző kötetben lehet feladni.

Breuer növények dohányzódozó Terék-körút 64. szám alatt.

Deutsch Miksáné Andrássy-út 38.

Eckstein Bernát hirdetői iroda V. ker. Fűrdő-úti 4. szám.

Engelman Mór gyorsszájnyomda IV. ker. Kálin-ter 2. szám.

Franké Pál könyvkereskedő IV. ker. Ginzburg-utca palota, Kossuth Lajos-utca 18. szám, (Korona-utca sarkán).

Fischer J. S. D. hirdetői iroda IV. ker. Ginzburg-utca 18. szám.

Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. ker. Váci-utca 17. szám.

Göndner József Andrássy-út 50.

Goldgruber Mór könyvkereskedő II. ker. Fő-utca 17. szám.

Haeser és Vogler hirdetői iroda V. ker. Dorottya-utca 8. szám.

Jambrikovits dohányzódozó Kerepest-ut 50. (Takarékp. épület).

Kernberg Rozália dohányzódozó VIII. ker. Múzeum-körút 18.

Leopold Gyula hirdetői iroda VII. ker. Erzsébet-utca 1. szám.

Mosse Rudolf hirdetői iroda Ferenciek-tér 3.

Mezei Antal hirdetői iroda IV. ker. Eke-út 1. szám.

Nemetsek A. J. újság-szerzői IV. ker. Felső-út 6. szám.

Ilj. Nagel Ottó könyvkereskedő Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház börténje).

Rohoznai Ilona dohányzódozó VI. ker. Andrássy-út 46. szám.

Sikráy Samu hirdetői iroda VI. ker. Váci-körút 33. szám.

Sopronyi V. dohánygyár VIII. ker. Kerepest-ut 1. szám.

Szántó Mór dohányzódozó IV. ker. Keckesfalvi-utca 14. szám.

Schwarz József hirdetői iroda V. ker. Marokkói-utca 4. szám.

Schönwald Ferenc dohányzódozó Ferenc-körút 31. szám.

Tenczer Gyula hirdetői iroda IV. ker. Szendrői-utca 4. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedő II. ker. Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab király-utca 1.

Zipser és König zsebkönyvkereskedő VI. ker. Andrássy-út 4. szám.

Junius. Édes anyanyelv. A német nyelv leírása... 1234

Zoltán. Korestem ma, Merre van? 12345

Szoba napokra előzetesen borenázással, külön előzetes bejárattal, 3 személyre kiadó, Vas-utca 17. I. em. 5.

Utítársul ajánlok... 4274

KERESLET. Tisztelegés leány... 11235

Fischer- és rövidírt... 11156

Pénztárnok... 11346

Nő keresetek... 4271

Megvételre... 4270

Keresetek... 12342

Volt villamos... 4270

Keleti akadémiát... 4270

Egy gőzfűrésztelphöz... 4270

Nyiregházi takarékpénztár... 4270

A nyiregházi takarékpénztár... 4270

gyakornoki állásra... 4270

h. hó 25-6lg... 4270

Az igazgatóság... 4270

Zálogcéllal... 4270

KINÁLAT. Bécsl szabóné... 4270

Vasárnapok... 4270

Hegedűoktatás... 4270

Villa... 4270

Eladó Butor... 4270

Elárulónőnek... 4282

Birtok eladás... 12350

Pianino... 12350

Zongora... 12350

Butorok... 12350

Hölgyek... 12350

Ház... 12350

Női bickli... 12350

Mindenféle... 12350

Villa Budán... 12350

A Svábhegyen... 12350

Villa Budán... 12350

Cimbalmoz... 12350

Szülők figyelmébe!... 12350

Eladó Butor... 12350

Külbemjárato... 12350

Kiváló... 12350

Hegedűoktatás... 12350

Villa... 12350

Vasárnapok... 12350

Hegedűoktatás... 12350

Villa... 12350

Csinos kis... 4282

Cipő... 12350

Oly uraknak... 12350

Singer-varrógépek... 12350

Varróné... 12350

Masszázt... 12350

Kerékpár... 12350

Nemzeti zenedét... 12350

Virágáratoknak!... 12350

Használt... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Jutalomkönyv... 12350

Barna Jónás... 12350

Kerepesi-út 61.

Butor

osak jó minőségű.

Veszek

FRIED A.

és ez a kezesség

Kerepest-ut 2. szám.

Külföldről... 12350

Hungária... 12350

kávé-különlegesség... 12350

Övszerek!

Radványi L.

Úrasági butort... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

Magyar... 12350

A ki lakást keres

vagy kiadó lakása van

A ki keres vagy hely nélkül van

A ki valamit venni vagy eladni akar

Magyar Könyvtár

Budapesti Napló

aprohirdetéseit

Főhirdetés-felvétel

VIII. József-körút 18.

Legelőbb árak!

Legelőbb eredmény.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

T. Csillag Anna assz.

En Csillag Anna!

188 cm. h. óriás Loreley... 5 forint.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.

Csillag Anna assz., Bécs.